

GÜMRÜK MUHAFAZA GÖREV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu Yönetmelikle, Gümrük Muhafaza Teşkilatına çeşitli kanun, tüzük ve yönetmeliklerle verilmiş görev ve yetkiler ile bu görev ve yetkilerin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amaçlanmıştır.

Hukuki Dayanak

Madde 2 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Bu Yönetmelik; 18/12/1940 tarihli ve 3944 sayılı Gümrük Muhafaza ve Muamele Sınıfı Memurları Teşkilatı Hakkında Kanun, 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 16/7/1956 tarihli ve 6815 sayılı Sınır, Kıyı ve Karasularımızın Muhafaza ve Emniyeti ve Kaçakçılığın Men ve Takibi İşlerinin Dahiliye Vekaletine Devri Hakkında Kanun ile 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 —Bu Yönetmelikte geçen tanımlardan;

Müsteşarlık: Gümrük Müsteşarlığı,

Genel Müdürlük: Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğünü,

Gümrük İdaresi veya İdareleri: Gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği merkez veya taşra teşkilatındaki hiyerarşik yönetim birimlerinin tamamını,

Türkiye Gümrük Bölgesi veya Gümrük Bölgesi: Türkiye Cumhuriyeti topraklarını, kara sularını, iç sularını ve hava sahasını kapsayan Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini,

Kişi: Gerçek ve tüzel kişiler ile hukukun tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını,

Serbest dolaşımda bulunan eşya: Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ait hükümler saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak Türkiye Gümrük Bölgesine giren eşya ile üretimde kullanılan girdilerin yerli olup olmadığına bakılmaksızın Gümrük Kanununun 18 ve 19 uncu madde hükümlerine göre Türk menşeli sayılan eşyayı,

Gümrük vergileri: Yürürlükteki hükümler uyarınca eşyaya uygulanan ithalat ya da ihracat vergilerinin tümünü,

Gümrük gözetimi: Gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki eşyaya uygulanacak diğer hükümlere uyulmasını sağlamak üzere Gümrük İdareleri tarafından genel olarak uygulanan işlemleri,

Gümrük denetimi: Gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki eşyaya uygulanacak diğer hükümlere uyulmasını sağlamak üzere eşyanın muayenesini, belgelerin varlığının ve gerçekliğinin kanıtlanmasını, işletme hesaplarının, defterlerinin ve diğer yazılı belgelerin tetkikini, nakil araçlarının kontrolünü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları eşyanın kontrolünü, idari araştırmalar ve benzeri diğer işlemlerin yapılması gibi özel işlemlerin yerine getirilmesini,

Eşya: Her türlü madde, ürün ve değeri,

Gümrük rejimi:

a) Serbest dolaşıma giriş rejimini,

b) Transit rejimini,

c) Gümrük antrepo rejimini,

d) Dahilde işleme rejimini,

e) Gümrük kontrolü altında işleme rejimini,

f) Geçici ithalat rejimini,

g) Hariçte işleme rejimini,

h) Ihracat rejimini,

Adli Kolluk: (**Ek:RG-16/12/2005-26025**) 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 8, 9 ve 12 nci maddeleri, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ve 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen soruşturma işlemlerini yapan güvenlik görevlilerini,

Adli Kolluk Sorumlusu: (**Ek:RG-16/12/2005-26025**) İçişleri Bakanlığına bağlı Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Gümrük Müsteşarlığı tarafından atamalarındaki usule göre görevli adli kolluğun komutanını/âmirini,

Adli Kolluk Görevlileri: (**Ek:RG-16/12/2005-26025**) 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 4/6/1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 8, 9 ve 12 nci maddeleri, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi, 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü maddesi ve 3/11/1983 tarihli ve 83/7362 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Jandarma Teşkilatı Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinde belirtilen soruşturma işlemlerini yapmak üzere, tâbi oldukları atama usulüne göre görevlendirilen komutan, âmir, memur ve diğer görevlileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teşkilat Yapısı ve Görevler

Taşra Teşkilatının Yapısı

Madde 4 – Taşra teşkilatı; Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlükleri, Başmüdürlüklere bağlı Şube Müdürlükleri ve Gümrük Muhafaza Müdürlükleri ile bu Müdürlüklere bağlı Bölge ve Kısım Amirlikleri şeklinde teşkilatlanmıştır.

Muhafaza sınıfı personelinde, Kaçakçılık, İstihbarat, Takibat ve Narkotik Gümrük Muhafaza Müdürlüklerinde görevli olanlar ile Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüklerince münhasıran sivil olarak çalıştırılması uygun görülen Gümrük Muhafaza personeli bu hükmün dışındadır.

Muamele sınıfı memurları büro işlerinde çalışırlar, sivil elbise giyerler ve silah taşımazlar.

İdare emrinde yeterli sayıda muamele memuru bulunmaması halinde, Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünün onayı ile yeteri kadar Gümrük Muhafaza Memuru, geçici olarak muamele işlemlerinde görevlendirilebilir.

Genel Müdürlüğün Görevleri

Madde 6 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Genel Müdürlük, Türkiye Gümrük Bölgesinde; 18/12/1940 tarihli ve 3944 sayılı Gümrük Muhafaza ve Muamele Sınıfı Memurları Teşkilatı Hakkında Kanun, 19/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 2/7/1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Karamame, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun, 19/4/1926 tarihli ve 815 sayılı Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye ve Limanlarla Karasuları Dahilinde İcraı Sanat ve Ticaret Hakkında Kanun, 22/3/1971 tarihli ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun, 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kara Paranın Önlenmesine Dair Kanun, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve ilgili diğer kanun, tüzük ve yönetmeliklerle Gümrüklere Muhafaza Genel Müdürlüğüne verilen görevleri yerine getirir.

Gümrük Muhafaza Amirlerinin Sorumlulukları

Madde 7 – Gümrük Muhafaza İdaresine mensup her birimin amirleri, görevlerinin yerine getirilmesinde;

- a) Emrindeki görevlilerin daima hazır bulundurulmasından ve görevin zamanında yapılmasından,
- b) Görev yaptığı yerin ekonomik, sosyal ve coğrafi yapısını inceleyerek risk analizi yapmaktan,
- c) Kaçakçılığı önlemeye ve takibe yönelik gerekli tedbirlerin alınmasından,
- d) Bölgesindeki kaçakçılık olaylarıyla ilgili bilgi almaktan, istihbarat çalışmaları yapmaktan ve bunları değerlendirmekten,
- e) Birimindeki silah, donanım, haberleşme, nakil araçları ve malzemenin her zaman işler bir halde bulundurulmasından,
- f) Emri altında çalışanları eğitmek ve yetiştirmekten,
- g) Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin devamını sağlayacak tedbirleri almaktan ve gerekirse ilk müdahalede bulunarak durumu ilgili adli ve idari mercilere intikal ettirmekten, sorumludurlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Silah Taşıma ve Kullanma

Silah Taşıma ve Kullanma Yetkisi

Madde 8 – Gümrüklere Muhafaza Teşkilatında görevli Gümrük Muhafaza Amir ve Memurları; şef, muamele memuru, gemi personeli, şoför, yardımcı hizmetli personeli hariç olmak üzere görevleri sırasında ve görevleri dışında silah bulundurma, taşıma ve görevleri gereğince kullanma yetkisine sahiptirler.

Silah Kullanmanın Usul ve Esasları

Madde 9 – Gümrük Bölgesine Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek yasaktır.

Bu yerlerde rastlanacak kişi ve her nevi taşıma araçları yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır.

"Dur" uyarısına uymayan kişiler için önce havaya ateş edilmek suretiyle uyarı yinelenir. Bu uyarıya da uyulmaz ise görevli memurlar durmaya zorlayacak şekilde silah kullanmaya yetkilidir. Ancak, silahla karşılığa yeltenilmesi veya meşru müdafaa durumuna düşülmesi hallerinde yetkili memurlar doğrudan hedefe ateş edebilir. Memurların silah kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması halinde, bağlı bulunduğu kurum tarafından avukat sağlanır ve avukatlık ücreti kurumlarınca karşılanır.

Demiryolu araçlarına ilişkin işlemler istasyonlardaki beklemeleri sırasında uygulanır.

Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmada yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle durması ihtar olunur. Bu ihtar uymayan deniz araçlarına uyarı mahiyetinde ateş edilir. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir.

İKİNCİ KISIM

Türkiye Gümrük Bölgesine Giren ve Bölgeden Çıkan Deniz, Kara ve Hava Taşıtlarının Kontrolü

BİRİNCİ BÖLÜM

Ortak Hükümler

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Girişi ve Bölgeden Çıkışı

Madde 10 – Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve Bölgeden çıkış gümrük kapılarından yapılır. Hava taşıtlarının, yetkili gümrük idaresinin bulunduğu havalimanlarına inmesi ve buralardan kalkış yapması gerekir.

Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur. Giriş ve çıkış kapıları ile bunları birbirine bağlayan yollar ve hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde inebilecekleri gümrük işlemi yapılan havalimanları ilgili kamu kuruluşlarının görüşleri alınarak, Müsteşarlıkça tespit edilir ve Resmî Gazete'de yayımlanır.

Beklenmeyen haller ve mücbir sebeplerle gümrük kapıları dışından Türkiye Gümrük Bölgesine girildiği veya zorunlu olan yollar izlenemediği takdirde, söz konusu yükümlülüğe tabi olan ya da onun adına hareket eden kişiler, bu durumu en yakın Gümrük İdaresine bildirecek, getirilen eşyanın bulunduğu hal ve mahalden İdareyi haberdar etmek zorundadır.

Aksine hareket edenler hakkında, Gümrük Kanunu uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmak üzere konu ilgili Gümrük İdaresine intikal ettirilir.

Gümrük kapıları dışında kalan yerlerden izinsiz olarak eşya ithal veya ihraç edildiğini veya buna teşebbüs edildiğini tespit eden veya bu yönde herhangi bir bilgi edinen Gümrük Muhafaza İdaresi konuyu gümrük işlemlerini yapmaya yetkili en yakın Gümrük İdaresine bildirerek, durumu ayrıca Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde

Gümrük Yönetmeliğinin gelen ve giden kara taşıtlarının kontrolü hakkındaki hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşıtların kontrolü Gümrük Muhafaza İdaresinin kontrolle görevlendireceği Gümrük Muhafaza personeli tarafından yapılır. Taşıtların aranması gereken hallerde durum, aramayı gerektiren nedenler de belirtilmek suretiyle tutanakla tespit olunur.

Taşıt sahibi, acentası veya bunlar adına hareket etmeye yetkili kişiler, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere süresi içerisinde geliş ve gidiş bildirimlerinin yapılması ile gerekli önlemlerin alınması ve yerine getirilmesiyle yükümlüdürler.

Bu kontroller sırasında, gemiler ile gemilerin yükü ve bunlara ait gerekli bütün defter, belge ve kayıtlar incelenebilir. Durumun zorunlu kılması halinde, ambarlar ve eşya bulunan diğer yerler mühür altına alınır.

Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.

Gümrük Muhafaza İdaresi bulunmayan yerlerde taşıtların kontrolü ilgili Gümrük İdarelerince yapılır. Ayrıca, Genel Müdürlük bu taşıtların kontrolü amacıyla mobil kontrol ekipleri oluşturabilir.

Gözetim Önlemleri

Madde 12 – Türkiye Gümrük Bölgesine giren kara, deniz ve hava taşıtlarının gümrük denetimi tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların ise denetimden sonra söz konusu bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınması veya taşıtlardan çıkarılmasını, taşıtlardan yolcu indirilmesini veya taşıtlara yolcu bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır. Söz konusu taşıtlar ile eşya ve yolcuların gümrük denetimi dışında bırakılmaması için gerekli gümrük gözetim işlemleri, Gümrük Muhafaza İdarelerince yerine getirilir.

Gözetim ve Denetime Tabi Taşıtların Kontrolünün Yapılacağı Yerler

Madde 13 – a) Kara Taşıtları: Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve bu Bölgeden giden kara taşıtlarının kontrolü sınır gümrük kapılarında, Gümrük İdaresinin sınırdan içeride bulunması halinde ise ilgili Gümrük İdaresinde yapılır.

b) Demiryolu Taşıtları: Türkiye Gümrük Bölgesinin dışından gelen trenler Gümrük İdaresi bulunan ilk istasyonda, Türkiye Gümrük Bölgesinden gidecek trenler ise sınır istasyonunda kontrol edilir.

c) Deniz Taşıtları: Yabancı limanlardan gelen ve Türk liman ve nehirlerine girecek gemiler, Müsteşarlıkça saptanan yerlerde ya da yolda kontrole tabi tutulur. Yabancı limanlara gidecek gemiler ise sırasıyla yük alacağı bütün limanlarda kontrole tabi tutulur.

d) Hava Taşıtları: Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den giden hava taşıtlarının kontrolü indikleri veya kalktıkları ve yetkili Gümrük İdaresi bulunan havalimanlarında yapılır.

Yurtdışı Seferden Yurtiçi Seferine Geçen Taşıtlar

Madde 14 – Yurtdışına yük ve yolcu taşıyan milli hava ve deniz taşıtlarının yurtdışı seferlerini tamamlayarak yurtiçi sefere geçmeleri halinde Gümrük Muhafaza Memurları tarafından ihrakiye, kumanya ve demirbaş listeleri incelenerek miktarları bir tutanakla tespit edilir ve sonuçları gerekli işlemlerin yapılması için ilgili Gümrük İdaresine iletilir.

Yurtiçi seferden yurtdışı sefere geçen milli hava ve deniz taşıtlarına da aynı işlem uygulanır.

Kontrol Esnasında Karşılaşılan Usulsüzlüklere İlişkin Yapılacak İşlemler

Madde 15 – Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve diğer ceza koyan kanunların hükümlerine göre taşıt veya eşya hakkında yapılacak adli takibat mahfuz olmak üzere, Gümrük Kanununa ilişkin para cezaları uygulanmasını gerektiren usulsüzlüklerin Gümrük Muhafaza İdarelerince tespiti halinde, olay tutanağa bağlanarak konuyla ilgili belgelerle birlikte cezayı uygulayacak Gümrük İdarelerine itikal ettirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Gelen Deniz Taşıtlarının Kontrolü

Gemilerin İzleyeceği Yol

Madde 16 – Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki limanlardan gelen gemiler, Gümrük Bölgesine girmelerinden itibaren beklenmeyen haller ya da mücbir sebepler olmadıkça ya da gümrük denetimi gerektirmedikçe, gidecekleri limana göre mutad olan rotayı değiştiremez, yolda duramaz, başka gemilerle temas edemez ve Gümrük İdaresi bulunmayan yerlere yanaşamazlar.

Türkiye limanları arasında düzenli sefer yapan ve acentesi bulunan gemiler de serbest dolaşımda olmayan eşya alması ya da yolda yabancı bir limana uğraması durumunda yukarıdaki fıkrada belirlenen hükme tabidirler.

Yabancı limanlardan gelip Türk limanlarına veya nehirlerine girecek olan gemiler gümrük denetlemesi yapılmak üzere belirli yerlerde durur ya da yol keserler.

Beklenmeyen durumlar ya da mücbir sebeplerle izlenmesi zorunlu olan yolları izlemeyen ya da Türkiye karasularında taşıdığı eşyayı denize atan, karaya çıkararak, başka bir taşıta aktaran ya da bu eşyayı toplayan gemilerin kaptanları ya da onun adına hareket eden kişiler, eşyanın gümrük statüsünün belirlenmesi ve diğer önlemlerin alınması amacıyla gecikmeksizin en yakın Gümrük veya Gümrük Muhafaza İdaresine bu durumu ve eşyanın bulunduğu hal ve yeri bildirmek zorundadır. Şayet bildirim Gümrük İdaresine yapılmış ise, söz konusu İdare yapılan bu bildirimle gerekli önlemlerin alınabilmesini teminen en kısa zamanda aynı yerde görevli Gümrük Muhafaza İdaresine bildirir. Bu eşyanın gümrük denetimine olanak verecek ve daha sonra belirlenen veya uygun görülen bir Gümrük İdaresine götürülmesinin gerektiği durumlarda yapılacak refakat ve gümrük gözetimi görevleri Gümrük Muhafaza İdaresi tarafından yerine getirilir.

Türkiye Gümrük Bölgesine giren gemilerin; rota değiştirmesi, yolda durması, başka gemilerle temas etmesi, gümrük gözetimi yapılması için yol kesmemesi veya Gümrük İdaresi bulunmayan yerlere yanaşması durumunda, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile ilgili diğer kanunlar çerçevesinde konu araştırılır. Ayrıca, Gümrük Kanunu uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmak üzere, konu ilgili Gümrük İdaresine bildirilir.

Limanlara Gelecek Gemilerin Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdaresine Bildirilmesi

Madde 17 – Yabancı limanlardan gelen yerli ve yabancı gemilerin limana varışlarından en az üç saat önce sahip veya acentesi tarafından yazılı olarak mahalli Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdaresine bilgi verilir. Bu bilgi, geminin ne zaman, ne kadar yolcu ve yük ile gelmesi veya gitmesinin muhtemel bulunduğuna, nereye demirleyeceğine, limanda ne kadar kalacağına ve hangi limana gideceğine dair bilgileri kapsar.

Bilgi verme yükümlülüğüne uyulmaması durumunda, geminin hareketine izin verilmeyerek Gümrük Kanunu uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmak üzere konu ilgili Gümrük İdaresine bildirilir. Bilgi verilmesinden sonra geminin hareketine izin verilir.

Sağlık Muayenesinden ve Pasaport Giriş-Çıkış İşlemlerinden Önce Gümrük Muhafaza Memurlarınca

Soru Kağıdı ve Gemideki Belgelerin Görülmesi

Madde 19 – Gemide sağlık muayene işlemleri bittikten sonra EK-1’de yer alan Soru Kağıdı kaptan tarafından tanzim edilerek kontrolle görevli Gümrük Muhafaza görevlilerine ibraz edilir.

Gümrük Muhafaza görevlileri de soru kağıdındaki bilgileri gemi kaptanından istenilecek geminin tasdikli seyir jurnali, yükleme veya taşıma belgeleri ile karşılaştırırlar. Lüzumu halinde yine karşılaştırma yapmak amacıyla, kaptanlar geminin devri çark defterini ve yakıt listesini, atık maddelerini en son boşalttığı limanda düzenlenen belge ile talep edilen diğer belgeleri de Gümrük Muhafaza Memuruna göstermekle yükümlüdürler.

Türk Bayraklı gemilerin kaptanları gemideki yakıt ve kumanyaların ilişkin bilgileri içeren EK-2/A, (**Mülga ibare:RG-16/12/2005-26025**) (...) Yakıt ve Kumanya İşlemleri Formlarını doldurarak kontrol işlemlerini yapan Gümrük Muhafaza Memuruna verir. Kaptanlar, manifesto harici olarak alınmış veya manifestoya dahil edilmeksizin taşınması adet olmuş eşyayı da araştırmadan önce memurlara beyan ederler.

Soru kağıtları gemilerin uğrayacakları liman sayısına göre düzenlenir. Düzenlenen soru kağıtları Kontrol Muhafaza Memuru ve ilgililerce imzalanır.

Soru Kağıtlarının Saklanması

Madde 20 – Soru kağıtlarının bir örneği yükleme veya taşıma belgelerinin tasdikli bir örneği ile birlikte Gümrük İdaresine gönderilir. Örnekleri alan Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdareleri bunları tarih sırası ile ayrı bir dosya içinde 5 yıl süre ile saklarlar.

Deniz Taşıtlarının Kontrolü ile Çevre Sağlığı Açısından Her Türlü Atık Maddelerin Kontrol ve Denetimi

Madde 21 – Gümrük Muhafaza Memurları, kaptanın verdiği soru kağıdındaki bilgilere itibar ederler. Soru kağıdındaki bilgilerin kendi içinde veya diğer belgelerle çelişkili olması ya da şüphe veya ihbar bulunması halinde, EK-3’de yer alan Arama Formu düzenlenir; yükleme veya taşıma belgeleri ve diğer belgelerle birlikte geminin gizli yerlerini, ambar, bölme ve girişlerini gösteren plan istenilerek, bu belgelere göre geminin kontrolüne geçilir. Kontrol sırasında, geminin depoları, büfe, kiler, koğuş ve bagaj yerleri gözden geçirilir. Gerek görülmedikçe, eşya yüklemeye mahsus ambarlar dışarıdan kontrol edilir. Bu kontroller sırasında gerekli görülen yerler mühür altına alınır, bu mühürler geminin hareketinden önce Gümrük Muhafaza Memurları tarafından sökülür.

Kontrol neticesinde, gerek görülmesi halinde, Gümrük Muhafaza İdaresi tarafından aşağıdaki işlemler yapılır:

a) Serbest dolaşımda olmayan ve başka limanlara çıkarılacak olan eşyanın bulunduğu ambarların kapakları mühürlenir.

b) Geminin kontrolü tamamlanmadan hiç kimsenin gemi ile temasına ve gemiden yük alıp vermesine izin verilmez.

c) Gemilerde şüphe veya ihbar hallerinde yapılan arama sırasında kaçak, yasak ya da yükleme veya taşıma belgelerinde kayıtlı olmayan eşyaya rastlanırsa, süre kaydı olmaksızın aramaya devam edilir ve gemi ile yüküne zarar verilmemesine azami dikkat edilerek sonuçlandırılır.

Arama neticesinde çıkacak kaçak, yasak ya da yükleme veya taşıma belgelerine kaydedilmemiş eşya için yasal işlemler yapılır ve durum ayrıca ilgili Gümrük İdaresine yazı ile bildirilir. Düzenlenen tutanaklar bu yazılara eklenir ve birer nüshası İdarede saklanır.

d) Yapılan kontroller sonucunda, gemide bulunan atık maddelerin karasularımızda boşaltılmasını önlemeye yönelik gerekli tedbirler alınır. Atık madde boşaltımının tespiti halinde, Su Ürünleri Kanununun 33 üncü maddesi gereğince, Gümrük Muhafaza Teşkilatı mensupları, bu Kanunla ve bu Kanuna istinaden konulan yasaklardan dolayı, bu Kanun şümülüne giren suçlar hakkında zabıt varakası tutmaya, suçta kullanılan istihsal vasıtalarını (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) elkoymaya, bunları 34 üncü madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla adli mercilere teslim etmeye vazifeli ve yetkilidirler. Buna ilaveten, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 8 inci maddesi uyarınca her türlü atık ve artığı, çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak, taşımak, uzaklaştırmak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır. Kirlenme ihtimalinin bulunduğu durumlarda ilgililer kirlenmeyi önlemekle yükümlüdürler. Kirletme yasağına uymayan gemiler ile deniz taşıtlarına ilişkin olarak aynı Kanununun 22 nci maddesindeki cezaların tatbiki için, durum en yakın Mülki İdare Amirine bildirilir.

Şüphe halinde içinde transit eşya bulunan düzensiz seferli yabancı ve Türk gemilerinin ambar kapakları ve bu gibi eşya konmuş sair yerleri Türkiye karasularında mühür altına alınabileceği gibi, gerektiğinde bu gemilere memur da eşlik ettirilebilir.

Gemilerin Gözetim Altında Tutulmaları

Madde 22 – Gümrük İdarelerinin izni olmadan gemiden eşya ve yolcu çıkarılmasına veya gemiye bindirilmesine ya da gemiden atılmasına engel olmak üzere, gemiler dışarıdan gözetim altında tutulur, ihbar veya şüphe bulunan durumlarda gemilerde Gümrük Muhafaza Memurları görevlendirilir.

Serbest Dolaşıma Girecek Gemilerin Muayenesi

Madde 23 – Yabancı ülkelerden satın alınarak Türk limanlarına ilk defa serbest dolaşıma girmek üzere gelen gemilerin içerinde mevcut demirbaş eşya, kumanya, yakıt ve tüketim malzemelerine ilişkin listeler Gümrük Muhafaza İdaresince gemide yapılacak tespit ve tasdikini müteakip tanzim edilecek tutanağa eklenir. Ayrıca, bu listelerin bir örneği geminin serbest dolaşıma giriş işlemini yapacak ilgili Gümrük İdaresine gönderilir.

Serbest dolaşıma giriş işlemi yapılan gemiye ait demirbaş listelerinin bir örneği Genel Müdürlüğe, merkezde oluşturulacak arşivde saklanmak üzere gönderilir.

İç Hatlara Tahsis Olunan Milli Gemilerin Muayenesi

Madde 24 – Dış hatlara sefer yapırlarken sonradan devamlı veya geçici olarak iç hatlara tahsis olunan milli gemiler, haklarında ihbar olsun veya olmasın mutlak suretle Gümrük Muhafaza İdaresince kontrol ve aramaya tabi tutulur. Arama neticesi bir tutanakla tespit edilerek ilgili Gümrük İdaresine bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Giden Deniz Taşıtlarının Kontrolü

Gümrük Kontrolüne Tabi Gemiler

Madde 25 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Türk liman ve iskelelerinden yabancı limanlara hareket edecek yerli ve yabancı gemiler, gümrük kontrolüne tabi tutulmadan ve soru kağıdı vermeksizin hareket edemezler. Aksi halde Gümrük Kanunu uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmak üzere konu, ilgili Gümrük İdaresine bildirilir.

Yabancı limanlara ilk defa hareket edecek olan milli gemiler, limanda bulundukları süre içerisinde dışarı ile temas halinde olduklarından, yük almadan evvel gemide gümrük denetlemesi dışında kalmış herhangi bir eşya bulunup bulunmadığı hususunda aramaya tabi tutulurlar.

Hareketten Evvel Gümrük İdayelerinden İzin Alınması

Madde 27 – Gemilerin sahip veya acenteleri, yabancı limanlara hareketten en az üç saat önce ilgili Gümrük İdaresine haber vermeye ve bu Gümrük İdaresinden izin almaya mecburdurlar.

Türkiye limanları arasında düzenli sefer yapan ve acentesi bulunan ya da gümrükle ilişkisi bulunmayan gemilerin Gümrük Yönetmeliğinin 7 nolu ekinde yer alan Hareket İzin Kağıtları, Gümrük İdaresi tarafından geciktirilmeksizin verilir.

Acentesi olmayan gemilerin Hareket İzin Kağıtları, yükleme veya taşıma belgeleri ya da boş geldiklerine dair dilekçeleri alınmadıkça verilmez.

Tatil günlerinde boş veya yüklü olarak gelip yine aynı günlerde boş veya yüklü olarak gidecek gemilere, limana gelişlerinden önce acenteleri tarafından çalışma saatleri dahilinde ilgili Gümrük İdaresine müracaat edildiği takdirde Hareket İzin Kağıtları bu Gümrük İdayelerince verilir.

Gümrük İdaresinin kapalı olduğu tatil günlerinde ve gümrüklerde işlem görmeyip boş olarak giden gemilerin Hareket İzin Kağıtları Gümrük Muhafaza İdaresi tarafından verilir.

Gümrük işlemleri tamamlandıktan hareketle hazır olan gemiler, Gümrük İdaresi ile liman başkanlığınca verilen Hareket İzin Kağıtlarının Gümrük Muhafaza Memurları tarafından kontrol edilmesinden sonra limandan ayrılabilir.

Birçok İskeleden Yük ve Yolcu Alan Gemilerin Kontrolü

Madde 28 – Yabancı ülkelere götürülmek üzere birçok Türk liman ve iskelesinden yük ve yolcu alan gemiler, aynı Gümrük İdaresinin sorumluluğunda bulunan liman ve iskeleler hariç, diğer liman ve iskelelerin hepsinde yukarıda belirtilen maddeler çerçevesinde ayrı ayrı kontrole tabi tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çanakkale ve İstanbul Boğazlarından Geçen Gemiler

Boğazlara Gelen veya Boğazlardan Geçen Gemiler Hakkında Yapılacak Bildirimler

Madde 29 – (Değişik:R.G.-9/7/2008-26931)

Yabancı bir ülke limanından Çanakkale veya İstanbul Boğazlarına veya limanlarına veya bu Boğazlardan geçerek bir Türk limanına gidecek olan gemilerin geliş gün ve saatleri ile gerekli diğer bilgilerin, Seyir Planı-1 (SP-1) raporunu veren kaptan, donatan veya acentesi tarafından İstanbul'da Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne veya bu Başmüdürlüğe belirlenecek Gümrük Muhafaza Müdürlüğüne, Çanakkale'de ise Çanakkale Gümrük Muhafaza Müdürlüğüne bildirilmesinde; 8/10/1998 tarihli ve 98/11860 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü'nün 6 ncı maddesinin (a) bendi gereği en az 24 saat önceden Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezine yapılan bildirimler, ilgili Gümrük Muhafaza İdaresine yapılmış sayılır.

Varış limanındaki Gümrük Muhafaza İdaresi, Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi üzerinden alınan verileri düzenli bir şekilde elektronik ortamda kayıt altında tutarlar. Makul bir süre içinde gelmeyen gemiler hakkında, Gümrük Muhafaza İdaresi nezdinde geminin akıbeti ile ilgili girişimde bulunmak suretiyle takibe geçerler.

Söz konusu bilgiler, elektronik ortamda ulaşılmamasının mümkün olmadığı ve gerek duyulduğu takdirde Genel Müdürlüğe, Denizcilik Müsteşarlığından temin edilir.

Müsteşarlık, Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Merkezine yapılmayan bildirimler için, boğaz geçiş bildirimlerini ayrı bir bildirim olarak isteme hakkını saklı tutar.

Gemilerin Kontrolü

Madde 30 – Yabancı limanlardan gelecek İstanbul veya Çanakkale Boğazından geçip bir Türk limanına gidecek olan gemilerin denetimleri, şüphe veya ihbar olmadıkça, varacakları ilk Türk Limanında yapılır. Şüphe veya ihbar olduğunda ya da geminin sahip veya acentesi tarafından gemi denetiminin ilk varış limanı yerine Boğazlarda veya yolda yapılmasının yazılı olarak talep edildiği durumlarda, bu talep Boğazlardaki ilgili Gümrük Muhafaza İdaresince incelenerek uygun görülmesi halinde yerine getirilir. Şüphe veya ihbar olan durumlara ilişkin saptamalar tutanağa bağlanır. Gümrük Muhafaza İdaresince gerek görüldüğü hallerde refakat memuru verilebilir.

İstanbul veya Çanakkale Boğazından girecek birden fazla Türk limanına uğrayacak gemilerin ilk varış limanında Gümrük Muhafaza görevlileri tarafından yapılacak kontroller sırasında düzenlenecek soru kağıtları, müteakip varış limanları sayısı kadar fazla nüsha düzenlenerek gemi kaptanına verilir.

Boğazlarda, yolda veya ilk varış limanında kontrolleri yapılmış gemiye ait soru kağıtları, müteakip varış limanında veya limanlarında gemi kaptanı tarafından Gümrük Muhafaza görevlilerine ibraz edilir.

Gümrük Muhafaza görevlilerince kaptana, ibraz ettiği soru kağıdındaki beyan ve bilgilere ilave etmek istediği bir husus bulunup bulunmadığı sorularak, durum soru kağıdı üzerinde belirtilir. Soru kağıdının kaptan tarafından imzalanmasından sonra işlemler tamamlanır.

Bir ihbar veya ciddi bir şüphe olmadıkça, birinci fıkrada belirtildiği şekilde kontrolleri yapılmış olan gemiler ayrıca bir kontrole tabi tutulmazlar.

Transit Gemilerin Kontrol Edilemeyeceği

Madde 31 – Boğazlardan transit geçen gemiler, Montrö Mukavelesinin ve Ticaret ve Seyrüsefa Antlaşmalarındaki en ziyade müsaadeye mazhar millet kayıtları gereğince kontrole tabi tutulmazlar. Bu gemiler dışarıdan gözetim altında bulundurulur.

Transit Gemilerden Serbest Pratika Alanların Kontrolü

Madde 32 – Limanlarımızda ve Boğazlarda 48 saatten fazla bekleyen transit gemilerin serbest pratika almaları zorunludur. Bu süreyi aşan transit gemiler, serbest pratika almaları sağlandıktan sonra diğer gemiler gibi gümrük kontrolüne tabi tutulurlar.

Dış Hatlara Sefer Yapan Gemilere Giriş ve Çıkış

Madde 33 – Yabancı limanlara sefer yapan milli gemilerimize ve limanlarımıza gelen yabancı bayraklı gemilere iş gereği veya başka geçerli sebeplerle giriş çıkmak isteyen ilgililer için, Dış Hatlara Sefer Yapan Gemilere Giriş ve Çıkışın Düzenlenmesi Hakkındaki 5/1806 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilip 18/11/1961 tarihli ve 10961 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan yürürlüğe girmiş olan Yönetmelik ve çıkartılacak yönetmelik kapsamında işlem yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Türkiye Gümrük Bölgesine giren demiryolu taşıtlarının denetimi bitmeden ya da Gümrük İdaresinin izni olmadan trenin vagonlarında ekleme, çıkarma veya değiştirme yapılamaz.

Bu yükümlülüğe uymayanlar hakkında Gümrük Kanununa göre usulsüzlük cezası uygulamak üzere ilgili Gümrük İdaresine bilgi verilir.

Zorunlu görülen hallerde gerekli önlemler alınarak, kontrol ve muayeneden önce yukarıda belirtilen değiştirme işlemleri yapılabilir.

Verilmesi Zorunlu Liste ve Belgeler

Madde 35 – Yabancı ülkelerden gelen veya yabancı ülkelere giden trenler Gümrük İdaresi bulunan sınır istasyonlarına geldiğinde karşılayıcı ve uğurlayıcılarla temas edilmeyecek ve eşya alınıp verilmesini önleyecek şekilde gerekli tedbirler Gümrük Muhafaza İdaresince alınır.

Demiryolu İdaresinin yetkili memuru, sınır gümrüğü ile diğer gümrüklerde gümrüklenecek eşya veya Türkiye'den transit geçirilecek eşyanın yükleme veya taşıma belgelerini Gümrük ve Gümrük Muhafaza Memurlarına derhal verir, tren boş gelmişse durumu yazılı ile Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdaresine bildirir.

Gümrük denetlemesi biten trenlere Gümrük İdaresince hareket izin belgesi verilir. Gümrük Muhafaza İdaresince de, kontrol işlemini müteakiben trenin hareketine izin verilir ve hareket edene değin gözetim altında bulundurulur.

Trenin Muayenesi ve Eşliğine Gümrük Muhafaza Memuru Verilecek Haller

Madde 36 – İlgili belgelerin alınmasından sonra, gerek duyulması halinde, Gümrük Muhafaza İdaresinin kontrolle görevli memurları tarafından öncelikle depolar, yük ve posta vagonlarının tender ve lokomotifleri ile yolcu vagonları, büfe, lokanta, mutfak ve furgonlar ve sair gizli yerler kontrol edilir.

Kontrolleri ilk hudut durağında yapılmayacak veya tekrar Türkiye'ye girmek üzere yabancı topraklardan geçecek trenlerin eşliğine gerektiğinde Gümrük Muhafaza Memurları verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Kara Taşıtlarının Kontrolü

Gelen ve Giden Diğer Kara Taşıtları

Madde 37 – Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya Bölgeden çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, Gümrük İdaresi tarafından denetlenir. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların denetlenmesi bitmeden veya ilgili Gümrük İdaresinin izni alınmadan söz konusu taşıtlara yük ve yolcu alınıp verilemez ve taşıt yoluna devam edemez. Aksine hareket edenler hakkında Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Gümrük Kanunu uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmak üzere konu ilgili Gümrük İdaresine iletilir.

Gelen ve giden diğer kara taşıtlarının kontrol ve muayenelerinin Gümrük İdaresince bitirilmesini müteakip, gümrüklü sahadan çıkışlarına, gümrük işlemlerinin tamamlandığını gösterir belgelerin görülmesinden sonra hudut kapısındaki Gümrük Muhafaza İdaresince müsaade edilir.

Yetkili Gümrük İdaresi hudut kapısından daha içeride bulunduğu takdirde, taşıt ve eşya Gümrük Muhafaza İdaresinin gözetimi altında en kısa yoldan bu gümrüğe götürülür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Hava Taşıtlarının Kontrolü

Gelen ve Giden Hava Gemilerine Ait Zorunluluklar ve Yasaklar

Madde 38 – Yabancı ülkelerden Türkiye'ye gelen veya Türkiye'den yabancı ülkelere gidecek olan hava gemileri, yetkili Gümrük İdaresinin bulunduğu havalimanlarına inmek veya buralardan kalkmak ve gemilerini gümrük kontrolüne tabi tutturmakla yükümlüdürler.

Gelen hava gemilerinin gümrük kontrolleri yapılmadan önce, giden hava gemilerinin kontrolleri yapıldıktan sonra, yolcu veya yük alıp vermeleri, gemi, yolcu ve yük için tehlike teşkil etmedikçe yere eşya atmaları ve Gümrük İdaresi bulunmayan havaalanı ve limanlarına inmeleri yasaktır.

Gelişte denetlemeden önce, gidişte denetlemeden sonra, Türkiye'ye zorunlu iniş yapan hava gemilerinin kaptan pilotları, durumu derhal en yakın Gümrük Muhafaza İdaresine bildirmek zorundadırlar.

Ancak, zorunlu inişlerde kaptan pilot Gümrük İdaresine müracaat edemeyecek halde ise, mahalli idare amirleri durumu doğrudan doğruya Gümrük Müsteşarlığına bildirirler.

Hava gemilerinden, önceki fıkrada belirtilen zorunluluklardan dolayı eşya atıldığı takdirde, durum derhal kaptan pilotlar veya diğer ilgililer tarafından en yakın Gümrük veya Gümrük Muhafaza İdaresine bildirilir.

Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den giden hava taşıtlarının kontrolü, (3) nüsha kendinden karbonlu olarak düzenlenen ve EK-4'te yer alan Geliş/Gidiş Kontrol ve Arama Formu ile yapılır.

Gelen Hava Gemilerinin Kontrolü

Madde 39 – Yabancı memleketlerden gelen hava gemilerinin acentaları, uçağın geliş-gidiş saatlerine ilişkin olarak önceden ilgili Gümrük Muhafaza İdaresine yazılı bilgi verirler. Bu hava gemileri, Türkiye'de ilk incekleri havameydan ve limanlarındaki Gümrük Muhafaza Memurları tarafından derhal gözetim altına alınır. Gümrük Muhafaza Memurlarınca, yolcu ve eşyaların gözetim altında gümrüğe sevki temin olunmakla beraber, geminin taşıma veya yük belgeleri, yolcu ve personel listeleri ile milli hava gemilerine ait kumanya ve akaryakıt listeleri alınarak incelenir.

Hava gemisinde başka bir hava meydanına çıkarılacak eşya varsa, Gümrük Muhafaza Memurları bunlara ait yük veya taşıma belgelerini görür.

Gümrük Muhafaza İdaresince kontrol edilen her türlü belge, denetimi yapan memur ya da grup kontrol amiri tarafından kaşelenerek imzalanır ve birer nüshaları İdarede saklanır.

Yurtdışından gelen hava gemileri yolcu ve eşyası ile yükleri boşaltılarak gümrüğe sevk olunduktan sonra, Gümrük Muhafaza Memurları tarafından aranarak EK-4'te yer alan Geliş/Gidiş Kontrol ve Arama Formu düzenlenir.

Yurtdışından gelen hava gemilerinin içinde; yükleme veya taşıma belgeleri, personel eşya listesi ile kumanya ve yakıt listelerine kaydedilmemiş ya da bu listelerdeki miktardan fazla eşya, kumanya ve akaryakıt bulunup bulunmadığı incelenir. Aykırılık halinde durum tutanakla tespit edilir ve kaçakçılığa konu olması durumunda gerekli soruşturma yürütülerek, konu görevli Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilir. Ayrıca ilgili Gümrük Müdürlüğüne de bilgi verilir.

Kısa bir süre kalacak ve bu süre içinde Gümrük Muhafaza Memurlarının gözetimi altında tutulabilecek hava gemileri için bu madde hükümleri uygulanmaz ve bunlar dışarıdan gözetim altında bulundurulur.

Giden Hava Gemilerinin Kontrolü

Madde 40 – Yabancı memleketlere giden hava gemileri, Türkiye'den kalkacakları en son hava limanında

bulnar bir liste ile gümrük işlemlerinden sorumlu Gümrük İdaresine bildirilir.

Türk Hava Kuvvetlerine ait hava gemileriyle getirilen komutan ve diğer mürettebata ait eşyanın da bir listesi bu kişilerin komutanları tarafından düzenlenip onaylanır ve iniş meydanına en yakın Gümrük İdaresine gelişlerinden sonra en geç 24 saat içerisinde verilerek, eşyanın gümrük muayene işlemine tabi tutulması temin edilir.

Aksine hareketlerde ilgililer hakkında kanuni kovuşturma yapılır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulana Kadar Yapılacak Yükleme, Boşaltma, Kontrol ve Gözetim İşlemlerinde Gümrük Muhafaza Görevlileri Tarafından Yapılacak İşlem ve Görevler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gözetim

Yükleme ve Boşaltma İşlemleri

Madde 42 – Gümrük İdaresinden izin alınmadan, Gümrük Yönetmeliğinin ilgili kısmında belirtilen kontrol işlemleri bitirilmeden ve Gümrük Muhafaza İdaresine bilgi verilip yükleme-boşaltma yerlerinde gerekli denetim sağlanmadan gerek gemilerden ve diğer taşıtlardan veya liman araçlarından gemilere ve diğer taşıtlara ve gerekse geçici depolama yeri ve antrepolardan gemilere ve diğer taşıtlara eşya aktarılamaz.

Gümrük İdaresine özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ya da resmi belge verilmeden taşıtlardan eşya boşaltılmaz.

Gümrük Bölgesi içerisinde, Gümrük İdaresinin izin ve denetimi altında yapılacak yükleme ve boşaltma işlemleri sırasında, gerek duyulması halinde, Gümrük Muhafaza Memurlarının da hazır bulunmalarını temin etmek üzere, Gümrük İdarelerine yükleme ve boşaltmalardan Gümrük Muhafaza İdareleri haberdar edilir.

Mükellefler, Gümrük ve Gümrük Muhafaza Memurlarının hazır bulunmalarını sağlamak üzere nakil araçlarını temin etmek ve gerekli diğer önlemleri almak zorundadırlar.

Gümrük Kanununun 45 inci maddesi çerçevesinde, eşyanın tamamen veya kısmen acilen boşaltılmasını gerektiren kaçınılmaz bir tehlikenin varlığı nedeniyle Gümrük İdaresinin haberdar edildiği ancak henüz izin alınmadığı durumlarda, gereken önlemlerin alınabilmesini teminen durumdaki en yakın Gümrük Muhafaza İdaresi de haberdar edilir.

Bu yükümlülüğe uyulmaması halinde, Gümrük Kanunu uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmak üzere, konu ilgili Gümrük İdaresine bildirilir.

Hava Taşıtlarındaki Boşaltma ve Yükleme İşlemleri

Madde 43 – Hava taşıtlarındaki boşaltma ve yüklemelerde de, yerine göre, yukarıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde işlem uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Transit

Transit Edilecek Eşyaya Refakat

Madde 44 – Gümrük İdaresi tarafından muayene edilen transit eşyasına Gümrük Muhafaza Memuru eşlik ettirilebilir.

Transit Geçen Gemilerin Gözetimi

Madde 45 – Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen transit gemilerin ambar kapakları veya bu gibi eşya konulan diğer yerleri mühür altına alınabilir. Bu gemilere Gümrük Muhafaza Memuru eşlik ettirilebilir veya gemiler seyir halinde iken dış gözetim altında tutulabilir.

Bir Türk Limanına Çıkarılmış Eşyanın Başka Türk Limanlarına Transitinin Milli Gemilerle Yapılacağı

Madde 46 – Bir Türk limanından başka bir Türk limanına transit olunacak eşyayı, yalnız Türk bandıralı gemiler nakledebilir.

Hem kabotaj, hem de serbest dolaşıma girmemiş eşyayı birlikte taşıyan Türk bandıralı gemilerin sahip, kaptan veya acenteleri, bu iki türlü eşyanın birbirine karışmaması için, gereğine göre, bunları ayrı yer ve bölümlere koymak veya Gümrük İdaresince uygun görülecek tedbirleri almak zorundadır. Bu durumda, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın bulunduğu bölümler mühür altına alınabileceği gibi gerektiğinde gemilerde, varış limanlarına kadar, ilgili Gümrük Muhafaza İdaresince Gümrük Muhafaza Memuru da refakatle görevlendirilebilir.

Türk bandıralı geminin kazan ve makineleri ile teknesinde ortaya çıkan bir arıza sebebiyle yoluna devam edememesi halinde; eşya sahibi, taşıyıcısı veya temsilcisi tarafından ilgili liman başkanlığı ve Gümrük İdaresinden izin alınarak yük, kurtarma amacıyla Gümrük Muhafaza Memurlarının gözetimi altında yabancı bir gemiye aktarılabilir.

Yabancı bir limana götürmek üzere Türk limanlarından eşya alan yabancı bayraklı gemilerin kazaya uğraması, makinelerinin bozulması, haciz altına alınması, sefer değiştirmesi için emir alması gibi yoluna devamına engel olan nedenlerden ötürü yükünü bir Türk limanında başka bir gemiye nakletmesine izin verilir. Yabancı bir limana sevk edilmek üzere, bir Türk limanından diğer bir Türk limanında bulunan başka gemilere taşınacak söz konusu eşyanın nakliyatının yabancı bandıralı gemilerle yapılmasına da, nakliyatın deniz üstünde olması şartıyla izin verilir. Ancak bu durumda, Gümrük Muhafaza İdaresi tarafından gerekli tedbirler alınarak söz konusu hususlar bir tutanakla tespit edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gümrüklü Yer ve Sahalar ile Antrepo ve Geçici Depolama Yerlerinde Gözetim

Gümrüklü Yer ve Sahaların Gözetim, Takip ve Muhafazası

Madde 47 – Gümrük işlemleri yapılan gümrüklü yer ve sahaların gözetim, takip ve muhafazası ile kamu güvenliğinin sağlanmasında Gümrük Muhafaza İdareleri görevli ve sorumludurlar. Gümrük Muhafaza İdareleri bu görevin yerine getirilmesine yönelik olarak anılan yer ve sahaların giriş-çıkış noktaları ile görevin gerektirdiği diğer noktalarda nöbet yerleri ihdas ederler, ayrıca gerek duyulması halinde saha devriyeleri oluşturabilirler. Zorunluluk görüldüğü hallerde kaçak eşya ambarlarında da Gümrük Muhafaza Karakolu oluşturulabilir.

Gümrük Muhafaza İdareleri; kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalarından çıkmalarını önlemeye yönelik olarak her türlü tedbiri almakla yükümlüdürler.

Gümrüklü yer ve sahaların gözetim, takip ve muhafazasına yönelik olarak; giriş çıkış yapmak üzere gümrüklü sahaya gelen tüm taşıtlar kapıda görevli Gümrük Muhafaza Memurları tarafından bilgisayara, bilgisayar bulunmaması halinde araç giriş-çıkış kayıt defterlerine kaydedilir. Gümrüklü sahaya giren kişilerin giriş-çıkış kayıtlarının da bilgisayarla yapılması mümkündür. Gümrüklü yer ve sahalarla giriş-çıkışta kullanılacak bilgisayar sistemlerinin kullanım ve işleyiş usul ve esasları Genel Müdürlükçe çıkartılacak talimatlarla düzenlenir.

Türkiye ile yabancı memleketler arasında belirli yük ve yolcu seferleri yapan kara, deniz ve hava işletmeleri,

Madde 18 – Geçici depolama yerlerinin giriş ve çıkış kapıları ile sahaların gözetim ve takip görevi Gümrük Muhafaza Memurları tarafından yerine getirilir. Gerek duyulması halinde, genel ve özel antrepolarda da gözetim ve takip görevi yapmak üzere Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünce Gümrük Muhafaza Memuru görevlendirilebilir. İşletme idareleri bu yerlerde görev yapacak Gümrük ve Gümrük Muhafaza Memurlarının çalışmaları için gerekli çalışma koşullarını sağlamakla yükümlüdürler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Serbest Bölgeler

Serbest Bölgelerde Yapılacak Gümrük Muhafaza Görev ve Hizmetleri

Madde 49 – Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları Gümrük Muhafaza İdarelerinin gözetim ve denetimine tabidir. Haklarında ihbar ya da suç emaresi bulunmadığı takdirde, varsa tatbik edilmiş mühürlerin açılmasına gerek olmadan, serbest bölgeye giren ve buradan çıkan eşya ve yük taşıyan araçların belgeleri kontrol edilir. Suç emaresi veya ihbar bulunan hallerde, oluşturulacak ekip tarafından araç ve yükünün kontrol ve araması yapılır; arama neticesi tutanağa bağlanır.

Serbest bölgelere giren ve buralardan çıkan yük araçları dışındaki araçlar, bu bölgelerin giriş-çıkış kapılarında görev yapan Gümrük Muhafaza Memurları tarafından aranabilir. Arama neticesinde gümrük işlemine tabi tutulması gerektiği halde tutulmadığı tespit edilen eşya ve ilgilileri hakkında gerekli inceleme ve soruşturma Gümrük Muhafaza İdaresi tarafından yürütülür.

Serbest Bölgeden Çıkan veya Bu Bölgeye Giren Kişilerde Aranılacak Belgeler

Madde 50 – Serbest bölgelere girilebilmesi ve bu bölgelerden çıkılabilmesi için;

a) Serbest Bölge Giriş İzin Belgesi,

b) Serbest Bölge Görev Kartı,

c) Serbest Bölge Özel İzin Belgesinden birinin kapılarda görevli Gümrük Muhafaza Memurlarına ibraz edilmesi gerekir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yolcu, Yat ve Balıkçı Tekneleri ile İlgili İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM

Yolcu İşlemleri

Yolcu ve Yolcu Sayılmayanlar

Madde 51 – Yolcu deyimi; ticaret, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm gibi herhangi bir amaçla kısa veya uzun süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden kara, demiryolu, deniz veya havayollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ile yabancılar veya herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen Türkiye’de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye’den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancıları ifade eder.

Kara, deniz ve hava nakil araçlarının sevk ve idaresinde, yolcu ve eşyaya ait hizmetlerde yolculuk süresince görevli şahıslar yolcu sayılmazlar.

Yolcuların Gümrük Gözetim ve Denetimi

Madde 52 – Türkiye Gümrük Bölgesine giren ve buradan çıkan her şahıs; yolcu ve turistler ile kara, deniz ve hava nakil araçlarının, kaptan, süvari, pilot, kondüktör, şoför, tayfa gibi bütün personeli gümrük gözetim ve denetimine tabidir.

Yolcular, gemi adamları, diğer taşıt görevlileri ile bunlar dışındaki şahıslar, taşıtlara gidiş ve gelişlerinde ancak gümrük yolcu salonlarından veya gümrük denetlemesi altındaki iskele ve yerlerden geçebilirler.

Gümrük denetlemesi, gerek Gümrük Kanununda gerekse diğer kanun, tüzük, kararname ve yönetmeliklerde yazılı hükümlere göre yukarıdaki fıkırdaki belirtilen şahısların birlikte taşıdıkları ve beraberinde getirdikleri veya kendilerinden önce ya da sonra gelen eşya ile Türk ve yabancı para ve dövizleri veya eşyadan gümrük adına veya başka bir idare nam ve hesabına alınması gereken vergi ve ücretlerle ithal, ihraç ve transit yasaklık ve kısıntılarına taalluk eder.

Gümrük Muhafaza Memurları, rihıtma yanaşan veya açıkta demirleyen gemi yolcularının rihıtım veya iskeleye çıktıkları, tren yolcularının peronlara geldikleri, her türlü kara nakil araçlarıyla, uçak yolcularının araçlardan indikleri yerden gümrük denetlemesine tabi tutulacakları yolcu salonlarına kadar veya gümrük denetlemesine tabi tutulmalarını takiben bu araçlara binene kadar, karşılayıcı ve uğurlayıcılarla temas etmelerini ve bu kişilerle eşya alıp vermelerini önleyecek tedbirleri alırlar.

Gümrük salonlarında, giden yolcuların gümrük denetlemesinden sonra araçlara binmelerine, gelen yolcuların da araçlardan indikten sonra gümrük denetlemelerinin tamamlanmasına kadar takip edecekleri güzergah Gümrük Muhafaza görevlileri tarafından gözetim altında tutulur.

Yolcu salonlarında, görevliler ve yolcuları karşılayıcı ve uğurlayıcılara ilişkin Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri, yukarıda zikredilen tedbirlerin uygulanması sırasında göz önünde bulundurulur.

İKİNCİ BÖLÜM

Yat İşlemleri

Tanımlar

Madde 53 – Bu kısımda geçen tanımlardan;

Türk Limanları Yat Kayıt Belgesi (Transit Log): Türk Bayraklı yatlar ile yabancı limanlardan gelen veya Türkiye’de kışlayan yabancı bayraklı yatların vardıkları ilk Türk limanında veya kışlamak üzere kaldıkları son bağlama yerinde yapacakları beyan ve işlemlerin yer aldığı Türk Limanları Yat Kayıt Belgesini (Transit Log).

Yat: Yat tipinde inşa edilmiş gezi ve spor amacıyla yararlanılan taşıyacakları yatçı sayısı 36’yı geçmeyen yük ve yolcu gemisi niteliğinde olmayan tonilato belgesinde "Ticari Yat" veya "Özel Yat" olarak belirlenen deniz araçlarını,

Özel Yat: Ticari amaçla kullanılmayan, en fazla 12 yatçı taşıyan, yat sahibi veya sahipleri ile misafirlerinin yatçı olarak bulunduğu deniz araçlarını,

Ticari Yatlar: Ticari amaçla yolcu taşıyan ve en fazla 36 yolcu kapasitesinde inşa edilen deniz araçlarını,

Yatçı: Türk ve yabancı bayraklı özel yatlarda gezi ve spor amacıyla, yat sahibi ve yat sahibinin ailesi ile misafirlerini,

Yat Sahibi: Tonilato belgesinde "yat sahibi" olarak yazılan kişiyi,

ifade eder.

yapılır.

Gezi ve sportif amaçla, Kùltür ve Turizm Bakanlığından belgeli yatlarla giriş yapan veya başka bir vasıta ile giriş yaptıktan sonra bu yatlardan kiralayan yabancı yatçıların faaliyetleri, "Yat Turizmi Yönetmeliği" esaslarına yolcu taşımacılığı sayılmadığından bunlar da yabancı yatçı kabul edilir. Ancak bu yatların seferleri sırasında;

- Yatta bulunmayanların kira sözleşmeleri,
- Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişi olmamaları, aranır.

Türk Yatçı

Madde 55 – Türk Yatçı tanımına; Türk limanları arasında "özel yat kayıt belgesi" ile seyreden, Transit Log belgesi ile Türkiye'ye giriş-çıkış yapan, Türkiye'de gezi ve spor amacıyla bulunan, ticari gaye gütmeyen yat sahibi veya diğer şahıslar girmektedir.

Yat Yolcusu

Madde 56 – Türk ve yabancı uyruk farkı gözetmeksizin, asıl ikametgahı Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan ve belirli bir ücret karşılığında;

a) Yat Turizmi Yönetmeliğinin 18-19-20 nci maddeleri kapsamındaki yatlar hariç olmak üzere, Kùltür ve Turizm Bakanlığından işleme belgesi,

- Diğer ticari Türk bayraklı, yatlarda bulunan şahıslar yat yolcusudur.

Yat Demirbaş Eşyasının Takibi

Madde 57 – Yat sahibi ve sorumlularının yata ait demirbaş eşyalarına ilişkin vermiş oldukları listede veya demirbaş kayıt defterinde beyanları aksine herhangi bir hususun tespiti halinde, Gümrük Mevzuatı ve Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerince işlem yapılır.

Yurt dışından yatlar için gelen yedek parçaların girişine yat sahiplerinin veya kaptanının başvurusu üzerine demirbaş defterine kaydedilmek ve Gümrük Muhafaza birimlerine haber verilmek suretiyle izin verilir.

Değiştirilen eski parçalar gümrüğe terk veya teslim edilmediği veya gümrükçe teslim alınması mümkün görülmediği hallerde, eşya yurt dışı edilmek üzere kaptan veya sorumlusuna teslim edilir.

Yatların Kabotaj İşlemleri

Madde 58 – Türkiye'de kışlayan veya yabancı bir limandan gelerek Türkiye'ye giriş yapan her türlü yabancı bayraklı özel yatların liman içinde veya Türk limanları arasında kullanılmasına yalnızca sahibi içinde olmak şartıyla izin verilebilir. Çok sahipli yabancı bayraklı yatlar ile yabancı kulüp, dernek veya birliklere ait yatlar yılda en fazla 4 sahibi tarafından kullanılabilir. Bu çeşit yatlara yat sahibinin ailesi dışında, karşılığında hiçbir ücret alınmadan yalnızca gezi, spor, eğlence amacıyla Türk veya yabancı misafir alınması mümkündür.

Türkiye'ye giriş yapan özel yatların, sahibi veya mürettebatı tarafından kullanılmaları ya da ücretsiz Türk ve yabancı misafir ile mürettebat alınması, yatçıların mürettebatsız olarak kiraladıkları yatları kullanmaları gemi adamlığı sayılmaz ve yatçıları gemi adamlarının sahip oldukları haklardan yararlanamaz.

Türkiye'de kışlayan veya yabancı bir limandan gelen özel yat veya yer yat işletmesine dahil yabancı bayraklı yatlara, yatçılar yatçılık amacıyla bir Türk limanından binebilirler ve yatı diğer bir Türk limanında terk edebilirler.

Yat işletmeciliği kapsamında kullanılan Kùltür ve Turizm Bakanlığından belgeli yabancı bayraklı ticari yatlar, ücret ve navlun mukabili liman içinde ve Türk limanları arasında yolcu taşımacılığı yapamazlar. Ancak, bu yatların turizm amaçlı faaliyetleri yolcu taşımacılığı sayılmaz.

Belgeli olmayan yabancı bayraklı yatların belirli program dahilinde veya programsız olarak ücret karşılığı yatçı veya yolcu olarak Türk limanları arasında gezi tertip etmeleri halinde Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye ve Limanlarla Karasuları Dahilinde İcrayı Sanat ve Ticaret Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılır.

Türkiye'ye Giriş-Çıkış İşlemleri

Madde 59 – Türkiye'ye giren veya Türkiye'den çıkan yatların hudut kapılarından giriş çıkış yapmaları zorunludur.

Yat limanlarının 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 1 inci maddesi uyarınca giriş kapısı haline getirilmelerine Kùltür ve Turizm Bakanlığının teklifine dayanarak Bakanlar Kurulu karar verir. Yatlarla ilgili liman, Gümrük, Gümrük Muhafaza, pasaport, sağlık ve diğer işlemler ilgililerce yat limanı içinde gerçekleştirilir.

Ayrıca yatlar,

- Kaçakçılık yapıldığına ilişkin ihbar ve şüphe durumunda,
- Kaçak mal ve eşya giriş çıkışının yapıldığına açıkça görülmesi halinde,
- Yabancı yatların yasak sualtı avcılığı yapmaları durumunda,
- Yabancı yat kaptan ve personelinin izinsiz yerli ve yabancı gemi veya diğer deniz taşıtlarına yanaşık bir şekilde temas etmeleri, yük alışverişinde bulunmaları hallerinde, aranır ve kontrol edilir.

Bayrak Çekme

Madde 60 – Türkiye'de kurulmuş yat işletmeleri tarafından Yat Turizmi Yönetmeliği kapsamında kiralanan yabancı yatlara 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 823 üncü maddesine bağlı kalmaksızın Türk Bayrağı çekilmesine izin vermeye, 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teřvik Kanununun 27 nci maddesinin (a) fıkrası hükmü uyarınca Kùltür ve Turizm Bakanlığı yetkilidir.

Yatlarla İlgili Diğer İşlemler

Madde 61 – Türk limanları yat kayıt belgesinin takibi, yabancı bayraklı yatların kışlamaya bırakılması ve kışlamadan alınması ve yatlarla ilgili diğer hususlarla ilgili olarak, Turizmi Teşvik Kanunu ve Yat Turizmi Yönetmeliği çerçevesinde Gümrük Müsteşarlığınca çıkarılacak tebliğ ve genelgeler doğrultusunda işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bahkçı Tekneleri

Madde 62 – Gümrük Muhafaza İdareleri, bahkçı teknelerini, sefere çıkmadan önce, sefer esnasında veya seferden döndükten sonra görev alanıyla ilgili konularda kontrole yetkilidirler.

BEŞİNCİ KISIM

Kaçakçılık Füllilerinin İzlenmesi ve Soruşturulması

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

işleme konulmaz. Ancak, bu tarzda yapılan ihbarları olayla ilgili somut ve yeterli bilgi ve belgeyle desteklenmiş ise, ihbar değerlendirilmeye tabi tutulur.

Sözlü İhbarlar

Madde 65 – Sözlü ihbarlarla, telefon ile alınan ihbarlar mutlak surette tutanağa bağlanır. Hazırlanan tutanakta ihbarcının adı soyadı, adresi ile ihbarın işleme konulmasına esas teşkil edecek bilgilerin nelerden ibaret olduğu belirtilir.

Okuma yazma bilmeyenlerin sözlü ihbarları bir tutanakla tespit olunur. Muhbirin sol elinin baş parmağı ihbar tutanağına bastırılır ve gerekiyorsa muhbirin ayrıntılı şekilde ifadesi alınır.

İhbarcının Kimliğinin Açıklanamayacağı

Madde 66 – Kaçakçılık olaylarını ihbar edenlerin hüviyetleri, kendilerinin rızaları olmadıkça veya ihbarın mahiyeti suç teşkil etmedikçe açıklanamaz.

Gerçeğe Aykırı İhbarlar Hakkında Yapılacak İşlem

Madde 67 – Gerçeğe aykırı ihbarın kasıtlı yapıldığı, gerçekleşmemiş bir eylemin gerçekleşmiş gibi ihbar edildiği ya da suçsuz olduğu ihbarcı tarafından bilinen bir kimseye suç isnat edildiği durumlarda, ilgililer hakkında gerekli adli işleme başvurulmasını teminen, konu yetkili Cumhuriyet Savcılığına bildirilir.

Gerçeğe aykırı ihbar ve şikayette bulunanların memur olması halinde ilgililer hakkında ayrıca 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun disiplin cezalarına ilişkin hükümleri doğrultusunda işlem yapılır.

İhbarların Değerlendirilmesi ve İşlemden Kaldırılması

Madde 68 – İhbarların değerlendirilmesine ve işlemden kaldırılmasına ilişkin esaslar, Genel Müdürlük tarafından hazırlanıp Müsteşarlık Makamınca onaylanacak bir yönergeyle belirlenir.

Kaçakçılık Soruşturamalarında Bilgi ve Belge Verme Zorunluluğu

Madde 69 – Kaçakçılığın önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek ve tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz karşılanmak zorundadır.

Aksine hareket edenler hakkında Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

Ekonomik Etkili Gümrük Rejimlerinin İhlali

Madde 70 – Gümrük Kanununun ilgili maddelerinde tanımlanan Ekonomik Etkili Gümrük Rejimlerinden Antrepo, Dahilde İşleme, Gümrük Kontrolü Altında İşleme, Geçici İthalat, Hariçte İşleme rejimleri kapsamında izin verilen firma ve kuruluşlar hakkında, verilen iznin kötüye kullanıldığı veya rejimin ihlal edildiği yönünde Gümrük Muhafaza İdaresince ihbar alınması veya somut emarelere rastlanması halinde ilgili Gümrük İdaresine ve Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Tutanak

Tutanağın Şekil ve Şartları

Madde 71 – a) Tutanağın şekil şartları aşağıdaki şekildedir:

1) Tutanaklar, zorunlu şartlar dışında, olay yerinde düzenlenir. Çarpışmalı operasyonların olduğu ya da ölü ve yaralanmaların meydana geldiği olaylarla ilgili tutanaklar, mutlak surette, olay yerinde tanzim olunur.

2) Tutanak nüshaları, tutanak konusu durum ve olayların niteliğine göre ilgili merci ve taraflara verilecek örnekler de dikkate alınarak, gerekli ve yeterli sayıda düzenlenir. Kaç nüsha olarak düzenlendiği tutanak metninde belirtilir.

3) Tutanaktaki olaylar zaman sıralamasına göre belirtilir.

4) Tutanağın düzenlendiği yer ve zaman belirtilir.

5) Tutanak birden fazla sayfa tuttuğu zaman ikinci sayfaya numara verilir; ikinci sayfanın ilk cümlesinde devam eden tutanağın konusunun ne olduğu belirtilir.

6) Yine tutanağın bir sayfadan fazla tutması halinde, tutanak sonunda imzası olacak kişilerce her sayfanın altı, isim yazılmadan imzalanır; sonuç bölümünde ise kaç sayfadan ibaret olduğu belirtilir.

7) Tutanaklarda açık, anlaşılır bir dil kullanılır.

8) Tutanaklarda başlık, giriş, metin, sonuç, tarih ve saat ile tutanağı düzenleyenlere, sanıklara ve hazır bulunanlara ait imza bölümleri yer alır.

b) Tutanağın içerik şartları ise aşağıdaki şekildedir:

1) Tutanak amacına ve konusuna uygun bir isimle başlar ve kağıdın üst orta kısmına büyük harflerle "tutanak" ibaresini de içerecek şekilde yazılır.

2) Tutanakta suç ve olayın haber alındığı tarih ve öğrenme şekline dair bilgiler yer alır.

3) Tutanaklarda silinti ve kazıntı yapılmaz, herhangi bir yanlışlık olması halinde üzeri okunacak şekilde çizilir.

4) Tutanak metninde, tutanağın hangi amaçla düzenlendiği belirtilir.

5) Tutanağın imzalanmasında bir imtina söz konusu ise bunun nedeni belirtilir.

6) Tutanağın kapanışında, imzası bulunanlara tutanağın okutturulduğu ve okuma bilmeyenlere yüksek sesle okunduğu ifadesi yer alır.

7) Tutanaklar, konu oldukları durum ve olayları objektif olarak olduğu gibi yansıtır; lehte ve aleyhte delil niteliğindeki bütün bilgi, belge ve bulguları ihtiva eder. Tutanağı düzenleyenler tutanakta, olayın etkisi altında kalıp kişisel mütalaa ve kanaatlerde bulunamaz ve sonuçlar çıkaramazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arama ve Operasyon

Aramalarda Uyulacak Hususlar

Madde 72 — (Başlığı ile birlikte değişik:RG-16/12/2005-26025)

Aramalarda, 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Yaralananlar

Madde 73 – Operasyon sırasında çatışmalı olayların cereyan etmesi ve kaçakçıların yaralı olarak ele geçirilmesi halinde, yaralıların ilk tedavileri olay mahallinde yapılır. Bunun mümkün olmaması halinde, ilk yardım en yakın karakolda süratle gerçekleştirilir ve ağır yaralılar vakit geçirilmeden hastaneye sevk edilir.

Ölümlle Neticelenen Olaylar

Madde 74 – Ölümle sonuçlanan olaylarda Cumhuriyet Savcısının işe el koymasına kadar ölünün pozisyonu değiştirilmez ve deliller muhafaza altına alınır.

Madde 76 — (Başlığı ile birlikte değişik:RG-16/12/2005-26025)

Adli kolluk görevi bulunmayan Gümrük Muhafaza amir ve memurları kendi görevleri ile ilgili suçla ilişkin şikayet ve ihbarları derhal görev yerindeki adli kolluk sorumlusuna, görev alanında olmayan suçla ilişkin ihbar ve şikayetleri ise ilgili diğer adli kolluk sorumlusuna iletir.

Adli kolluk görevlileri, kendilerine yapılan bir suçla ilişkin ihbar veya şikâyetleri; elkoydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri derhâl Cumhuriyet savcısına bildirir ve Cumhuriyet savcısının emri doğrultusunda işin aydınlatılması için gerekli soruşturma işlemlerine başlar. Kaçakçılığın diğer bağlantılarıyla bir bütün olarak ortaya çıkarılmasının başka bir Başmüdürlüğün görev ve yetki alanı içinde bir takip ve operasyon gerektirmesi halinde, İdareler arasındaki koordinasyon ve işbirliğinde Cumhuriyet savcısının talimatına göre hareket edilir.

Olaya müdahale edilmesinin ardından, kaçakçı ve kaçak eşya ile ilgili olarak elde edilen bilgilerin genel hatlarıyla özetlendiği Kaçakçılık Olayı Ön Bilgi Formu ivedi olarak Genel Müdürlüğe gönderilir.

Yakalama ve Gözaltına Alma

Madde 77 — (Başlığı ile birlikte değişik:RG-16/12/2005-26025)

Gümrük Muhafaza Amir ve Memurları;

a) Gecikmesinde sakınca bulunan ve Cumhuriyet savcısına veya derhâl âmirlerine müracaat imkânı olmayan hâllerde; hakkında yakalama emri düzenlenmesi veya tutuklama kararı verilmesi gereken kişileri ya da suçüstü hâlinde veya gecikmesinde sakınca bulunan diğer hâllerde suç işlendiğine veya suçla teşebbüs edildiğine dair haklarında kuvvetli iz, eser, emare ve delil bulunan şüphelileri,

b) Kolluk kuvvetinin kanun ve usul dairesinde verdiği emre itaatsizlik edenleri ve aldığı tedbirlere uymayanları,

c) Görev yaparken mukavemetle bulunan veya görevinden alıkoymak maksadıyla kolluk kuvvetine zorla karşı koyan ve yakalanmadıkları takdirde hareketlerine devam etmeleri ihtimali bulunan kişileri,

d) Haklarında yetkili mercilerce verilen yakalama emri, yakalama ve tutuklama kararı bulunanları veya kanunla istenilen bir mükellefiyeti yerine getirmedikleri için yakalanması gerekenleri,

e) Uyuşturucu ve uyarıcı maddeleri alan, satan, bulunduran veya kullananları,

f) Usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren veya hakkında sınır dışı etme veya geri verme kararı alınan kişileri,

g) Gümrüklü sahalarda rastlanılan ve haklarında yetkili mercilerce verilen yakalama ve tutuklama kararı bulunanları,

h) Kimliğini bir belge ile veya kolluk kuvvetince tanınmış veya güvenilir kişilerin tanıklığı ile ispat edemeyenler ile gösterdikleri belgelerin doğruluğundan şüphe edilen kişileri, aranan kişilerden olup olmadıkları anlaşılincaya veya gerçek kimliği ortaya çıkıncaya kadar yirmi dört saati geçmemek üzere, yakalayabilir.

Yakalama birinci fıkrada belirtilen yetkiler çerçevesinde, hâkim kararı veya Cumhuriyet savcısının emriyle veya doğrudan kolluk kuvveti veya suçüstü hâlinde herkes tarafından yapılabilir.

Yakalanan kişinin kaçmasını, kendisine veya başkalarına zarar vermesini önlemek amacıyla kaba üst araması yapılarak, silâh ve bunun gibi unsurlardan arındırılması sağlanır.

Yakalama sırasında suçun iz, emare, eser ve delillerinin yok edilmesini veya bozulmasını önleyecek tedbirler alınır.

Yakalanan kişiye, suç ayırımı gözetilmeksizin yakalama sebebi ve hakkındaki iddialar ile susma ve müdafiden yararlanma, yakalanmaya itiraz etme hakları ile diğer kanunî hakları ve itiraz hakkını nasıl kullanacağı, herhâlde yazılı, bunun hemen mümkün olmaması hâlinde sözlü olarak derhâl bildirilir.

Kolluk kuvveti tarafından yapılan yakalama hâlinde işlem, yakalanan kişi ve uygulanan tedbirler derhâl Cumhuriyet savcısına bildirilir.

Yakalamadan ve gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin emirden, yakalananın bir yakınına veya belirlediği bir kişiye Cumhuriyet savcısının emriyle gecikmeksizin haber verilir.

Yakalama işlemi bir tutanağa bağlanır. Bu tutanağa yakalananın, hangi suç nedeniyle, hangi koşullarda, hangi yer ve zamanda yakalandığı, yakalamayı kimlerin yaptığı, hangi kolluk mensubunca tespit edildiği, haklarının tam olarak anlatıldığı açıkça yazılır, bu tutanağın bir sureti yakalanan kişiye verilir. Bu kişiye ayrıca haklarının yazılı olarak bildirildiğini ve kendisi tarafından da bu hususun anlaşıldığını belirten bu Yönetmeliğe ekli "Yakalama ve Gözaltına Alma Tutanağı Şüpheli ve Sanık Hakları Formu" (EK-5/A ve EK-5/B) tanzim edilerek imzalı bir örneği verilir.

Suç işlerken rastlanması veya suçüstü bir fiilden dolayı izlenen kişinin kaçması ihtimalinin bulunması veya hemen kimliğini belirleme imkânının bulunmaması nedeniyle başkaları tarafından yakalanıp kolluk görevlilerine teslim edilen veya bu hâllerde kolluk görevlilerince yakalanan ya da haklarında tutuklama kararı veya yakalama emri düzenlenmesini gerektiren ve gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde; Cumhuriyet savcısına veya âmirlerine derhâl başvurma imkânı bulunmaması sebebiyle kolluk görevlilerince yakalanan kişi ve olay hakkında Cumhuriyet savcısına hemen bilgi verilerek, emri doğrultusunda işlem yapılır. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen sözlü emir, en kısa zamanda yazılı hâle dönüştürülerek mümkün olması hâlinde en seri iletişim vasıtasıyla ilgili kolluğa bildirilir; aksi hâlde ilgili kolluk görevlilerince alınmasına hazır edilir. Ancak, kolluk görevlisi emrin yazılı hâle getirilmesini beklemeden sözlü emrin gereğini yerine getirir.

Yakalanan kişi, Cumhuriyet savcısının emri ile serbest bırakılmazsa, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınır.

Muhafaza altına alınmak amacıyla yakalanan kişiler hakkında da bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulandıktan sonra, yakalama sebebi, yakalamaya itiraz etme hakkı ve bu hakkı nasıl kullanılacağı derhâl bildirilir. Bu kişilerden ıslah veya tedavi kurumuna götürülmesi gerekenlerin ilgili kurumlarca teslim alınmaları sağlanır. Teslim alınmaması hâlinde, durum bir tutanakla tespit edilir ve tutanağın bir sureti mülki amire gönderilir.

El Konulan Eşya ve Maddelerin İlgili Yerlere Teslimi

Madde 78 – (Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025) Elkonulan kaçak eşya, ilgili yerlere eşyanın bütün tanımlayıcı ve ayırt edici nitelikleri ve ağırlık, parça adedi, boyutları gibi nicel unsurların ayrıntılı olarak yazıldığı bir Teslim-Tesellüm Tutanağı karşılığında teslim edilir. Teslimatı alan kuruluşun bu teslimat işlemini kaydettiği defter, kayıt, sayı ve tarihi ayrıca söz konusu tutanak üzerine kaydedilir. Söz konusu tutanak hazırlık soruşturması dosyasına konulur.

Diğer Yerlere Kaçırılmış Olan Eşyanın Takibi

Madde 79 – Kaçak olayının tespiti sırasında failer ile kaçak eşyanın bir kısmının başka yerlere kaçırıldığı

Kolluk görevlileri, kolluk görevlisi olduğuna ispatlayan kimliği gösterir.

Üst araması, kişinin cinsiyetinde bulunan görevli tarafından yapılır.

Üst ve eşya araması sırasında, yapılan aramanın konusu olan eşyanın ne olduğu veya aramanın yapılmasına temel teşkil eden sebepler ilgilieye açıklanır.

Üst araması sırasında, kişinin beraberinde olan eşya da, mümkünse elektromanyetik cihazlarla, değilse beş duyu organı aracılığıyla aranır. Sahipsiz eşya hakkında da aynı hüküm uygulanır.

Kişi direndiği takdirde üst ve eşya araması orantılı güç kullanılarak gerçekleştirilir.

Üst ve eşya araması, kişinin veya aracın ilk durdurulduğu yerde veya o yerin yakınında, mümkün olduğu kadar başkalarının göremeyeceği tarzda yapılır. Başka yere götürülerek arama yapılamaz. Gerektiğinde kolluk aracından veya yakındaki kapalı bir yerden yararlanılabilir.

Üst araması sırasında, kişinin üstünde veya eşyasında rastlanan özel kâğıt ve zarflar, içinde müsadereye tâbi bir eşya bulunması ihtimali dışında açılmaz; açıkça dahi yazılı bilgiler okunamaz.

Kişinin kanunlara göre izin verilmeyecek bir şeyi taşıdığına ilişkin makul şüphenin bulunması ve aramanın amacına başka türlü ulaşılamaması hâlinde, üst araması aşağıda belirtilen şekilde giysiler çıkartılmak suretiyle yapılabilir:

a) Arama yapılmadan önce, bu aramayı yapmanın neden gerekli görüldüğü ve nasıl yapılacağı, o birimde görevli en üst kolluk âmiri tarafından ilgilieye bildirilir.

b) Arama, aynı cinsiyetten görevliler tarafından yapılır; arama işlemi kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir.

c) Arama, kişinin utanma duygusunu en az ihlâl edecek bir şekilde yapılır; önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkartılır; bedenin alt kısmındaki giysiler, üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkartılır. Bu giysiler mutlaka aranır.

d) Arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir.

e) Arama, mümkün olduğunca kısa bir süre içinde bitirilir.

Yapılan aramanın neticesinde bir suçla ilişkin iz, eser, emare ve delil elde edilirse, kişi yakalanır.

Bu maddede yazılı işlemler gece de yapılabilir.

Sağlık Kontrolü

Madde 81 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Yakalanan kişinin gözetilme alınacak olması veya zor kullanılarak yakalanması hâllerinde hekim kontrolünden geçirilerek yakalanma anındaki sağlık durumu belirlenir.

Gözetilme alınan kişinin herhangi bir nedenle yerinin değiştirilmesi, gözetli süresinin uzatılması, serbest bırakılması veya adli mercilere sevk edilmesi işlemlerinden önce de sağlık durumu hekim raporu ile tespit edilir.

Gözetilme alınanlardan herhangi bir nedenle sağlık durumu bozulanlar ile sağlık durumundan şüphe edilenler, derhâl hekim kontrolünden geçirilerek gerekiyorsa tedavileri yaptırılır. Bu durumdaki kişilerden kronik bir rahatsızlığı olanların, istekleri hâlinde varsa kendi hekimine nezaretinde resmî hekim tarafından muayene ve tedavi edilmeleri sağlanır.

Gözetilme alınan kişinin ifadesini alan veya soruşturmayı yürüten kolluk görevlisi ile bu kişiyi tıbbî muayeneye götüren kolluk görevlisinin farklı olması zorunludur. Ancak personel yetersizliği nedeniyle farklı kolluk görevlisinin bulunmaması hâlinde bu durum belgelendirilir.

Tıbbî muayene, kontrol ve tedavi, adli tıp kurumu veya resmî sağlık kuruluşlarında yapılır.

Hekim raporu üç nüsha hâlinde düzenlenir. Kolluk görevlileri tarafından, hekim raporunu verecek birime, yakalananın nezarethaneye giriş raporu mu, yoksa çıkış raporu için mi getirildiği yazılı olarak bildirilir.

Yakalama veya nezarethaneye giriş raporunun bir nüshası raporu tanzim eden sağlık kuruluşunda saklanır, ikinci nüshası gözetilme alınana, üçüncü nüsha ise soruşturma dosyasına eklenmek üzere ilgili kolluk görevlisine verilir.

Gözetli süresinin uzatılması veya yer değişikliği ya da nezarethanedeki çıkış sırasında düzenlenen hekim raporlarından; bir nüshası sağlık kuruluşunda saklanır, iki nüshası ise raporu düzenleyen sağlık kuruluşuna kapalı ve mühürlü bir zarf içerisinde ilgili Cumhuriyet başsavcılığına en seri şekilde gönderilir. Bunlardan bir nüshası Cumhuriyet savcısı tarafından gözetilme alınanın kendisine veya vekiline verilir, bir nüshası ise soruşturma dosyasına eklenir. Bu raporların düzenlenmesinde ve Cumhuriyet başsavcılığına gönderilmesinde 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 157 nci maddesinde belirtilen gizlilik kurallarına uyulur ve bu amaçla gerekli tedbirler ilgili sağlık kuruluşuna alınır.

Hekim, muayene esnasında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 94 üncü maddesinde belirtilen işkence, 95 inci maddesinde belirtilen neticesi sebebiyle ağırlaşmış işkence ve 96 ncı maddesinde belirtilen eziyet suçlarının işlendiği yolunda herhangi bir bulguya rastlaması hâlinde, keyfiyeti derhâl Cumhuriyet savcısına bildirir. Bu durumda 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ceza Muhakemesinde Beden Muayenesi, Genetik İncelemeler ve Fizik Kimliğin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin 7 ve 8 inci maddelerine göre işlem yapılır.

Hekim ile muayene edilen şahsın yalnız kalmaları, muayenenin hekim hasta ilişkisi çerçevesinde yapılması esastır. Ancak, hekim kişisel güvenlik endişesini ileri sürerek muayenenin kolluk görevlisinin gözetiminde yapılmasını isteyebilir. Bu istek belgelendirilerek yerine getirilir. Bu durumda gözetilme alınan kişinin talebi hâlinde müdafî de muayene sırasında gecikmeye neden olmamak kaydıyla hazır bulunabilir.

Kadının muayenesi, talebi hâlinde ve olanaklar elverdiğinde bir kadın hekim tarafından yapılır. Muayene edilecek kadının talebine rağmen kadın hekimin bulunmaması halinde, muayene sırasında hekim ile birlikte sağlık mesleği mensubu bir kadın personelin bulundurulmasına özen gösterilir.

Kaçak Olay Tespit ve Elkoyma Tutanağı

Madde 82 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Hakim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşamadığı hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri, elkoyma işlemini gerçekleştirebilir.

İstihbarat çalışması, risk analizi, ihbar ya da dışarıdan anlaşılır emareler sonucunda kişilerin üzerlerinde, çantalarında ya da sürücüsüz oldukları taşıtlarda kaçak eşya ve maddelerin olduğu yönünde şüphe ve kanaatin oluşması halinde, ilgili kişilerin, yanında kaçak ve yasak nevinden eşya olup olmadığı hususunda beyanları alınır.

Bir kaçakçılık olayının tahkiki kapsamında, kaçak zannı ile elkonulan ve yapılan araştırmalar sonucunda da kaçak eşya olduğu kanaat ve sonucuna varılan eşya, suç delilleri ve şüphelilerin bütün şerik ve bağlantılarıyla birlikte ortaya konulmasını müteakip derhal bir Kaçak Olay Tespit ve Elkoyma Tutanağı düzenlenir. Söz konusu tutanağa, başından sonuna kadar elkoyma sürecindeki gelişmeler sırasıyla ayrıntılı bir şekilde kaydedilir. Bu çerçevede, olayın ortaya çıkarılmasının temelini teşkil eden bilginin, bir istihbarat çalışmasına, yapılan risk analizi sonrası varılan şüpheye

savcısına ulaşamadığı hallerde yapılan elkoyma işlemine kolluk amirinin yazılı emrinin tarih ve sayısı; olay ve kanıtları; şüphelilerin kimlik, iş ve ikamet yeri bilgileri; kaçak eşyanın cins, nevi, nitelik ve niceliklerine ilişkin sayım-tespit bilgileriyle varsa nakil vasıtasının marka, plaka ve şase numarası ile yüküne ilişkin TIR karnesi, konşimento ve yük beyannameleri sayı ve tarihleri; araçların zula tabir edilen özel tertibatlı gizli bölmeleri içerip içermedikleri; üst, çanta ve taşıtların aranmasında şüphelinin kendisine, eşyasına ve taşıtına herhangi bir zarar verilip verilmediğine dair bilgiler mutlak surette belirtilir. Eşya sahipli ise sayım ve tespit işlemlerinin mutlaka eşya sahibinin huzurunda yapılması gerekir.

Eğer sayım ve tespit olay mahallinde yapılamıyorsa eşya mühür altına alınır ve tespitleri merkezde yapılacak üzere eşya sahibi ile birlikte ilgili Müdürlüğe getirilir. Söz konusu tutanak, eşya sahibi ya da sürücü ile sadece bu olaya elkonulması eyleminde bilfiil bulunan görevliler tarafından imzalanır. Kaçak Olay Tespit ve Elkoyma Tutanağı, önce olaya elkoyan kolluk görevlileri, sonra şahitler ve en son olarak da şüpheli tarafından imzalanır. Hariçten iki şahidin temini mümkün olmayan hallerde, tutanak şahitsiz olarak düzenlenir. Kaçak olayla ilgili doküman ve belgeler mevcutsa bu da tutanakta belirtilir. Tutanağın her sayfası ilgililerce imzalanır.

Resim Çekme ya da Filme Alma

Madde 83 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Yakalanan eşyanın, cins ve nevi ile kaçakçılık ve varsa gizleme yönteminin belgelendirilmesi için, bütün şekil ve görünümünü ortaya konulmasını sağlayacak şekilde farklı boyutlardan renkli fotoğrafları çekilir. Kaçak eşyanın özelliğinden dolayı kamera filmine alınmasında büyük yarar görülmesi halinde ve mümkünse eşya filme alınır.

Bilgi Verme

Madde 84 – (Mülga:RG-16/12/2005-26025)

Nezarethane İşlemleri

Madde 85 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Üst araması yapılan kişinin nezarethaneye girişi, bu Yönetmeliğe ekli Nezarethaneye Alınanların Kaydına Ait Deftere (EK-6) kaydedilerek sağlanır.

Nezarethane işlemlerinde;

a) Aynı suçla ilgisi olanlar, birbirine hasım olanlar, erkek ve kadınlar bir araya konulmazlar, çocuklar yetişkinlerden ayrı tutulurlar.

b) Nezarethanede zarurî hâller dışında beşten fazla kişi bir arada bulundurulmaz.

c) Tuvalet, temizlik gibi zorunlu ihtiyaçların giderilmesi görevli memurun gözetiminde sağlanır.

d) Yiyecek ve içecekler önceden kontrol edilir.

e) Gözaltına alınan kişi saldırın bir tutum sergilemeye başladığı veya kendisine zarar vermeye kalktığı takdirde önce sözle kontrol altına alınmaya çalışılır. Bu mümkün olmadığı takdirde, hareketini giderecek derecede kuvvet kullanılabilir. Ancak zarurî olmadıkça gerek kendisinin gerek başkasının hayatı, vücut bütünlüğü veya sağlığı tehlikeye girmedikçe kuvvet kullanılmaz.

f) Saldırın tutum ve davranışları kontrol altına alınmayan kişiler tıbbî müdahalede bulunulması için sağlık kuruluşlarına gönderilir.

g) Gözaltına alınan kişilerin yaşama haklarını koruyucu gerekli önlemler alınarak, bu amaçla ilgili gözetlenebilir. Gözetleme işlemi teknik imkânlar ölçüsünde kayda alınabilir.

h) Gözaltındaki kişinin beslenme, nakil, sağlığının korunması ve gerektiğinde tedavisi, yakalandığının yakınlarına haber verilmesi giderleri ilgili birimin bağlı olduğu Bakanlığın bütçe ödeneklerinden karşılanır.

Nezarethane ve İfade Alma Odası

Madde 86 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Nezarethaneler en az 7 metrekare genişliğinde, 2,5 metre yüksekliğinde ve duvarlar arasında en az 2 metre mesafe olacak şekilde düzenlenir. Yeterli doğal ışıklandırma ve havalandırma imkânları sağlanır. Ancak, şüpheli sayısının çokluğu sebebiyle nezarethane imkânlarının yetersiz olması durumunda, nezarethaneler için öngörülen fizikî şartlara sahip başka yerler de kullanılabilir.

Nezarethanelerde gözaltına alınan kişilerin yatmaları ve oturmaları için yeteri kadar sabit ve dayanıklı oturma yerleri bulundurulur.

Mevsim ve gözaltı yerlerinin maddî şartları da dikkate alınarak, geceyi gözaltında geçirecek şahıslar için yeterli miktarda battaniye ve yatak temin edilir.

Tuvalet, banyo ve temizlik ihtiyaçlarının giderilmesi için gerekli tedbirler alınır.

Nezarethane girişine, onaylanmış nezarethane talimatı asılır.

İç ve dış emniyeti sağlanmış, özel surette hazırlanmış, teknik donanımlı, bağımsız yerlerin ifade alma odası olarak kullanılmasına özen gösterilir.

Mevcut nezarethane ve ifade alma odalarının standartlara uygun hâle getirilmesi bütçe imkânları çerçevesinde sağlanır.

Nezarethane ve İfade Alma Odalarının Denetimi

Madde 87 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Nezarethane ve ifade alma odalarının standartlara uygunluğu yetkili birimler tarafından denetlenir.

Gözaltı Süresi

Madde 88 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 90 nci maddesine göre yakalanan kişi Cumhuriyet savcısı tarafından bırakılması emredilmezse, soruşturmanın tamamlanması için gözaltına alınır.

Gözaltı süresi, yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilmesi için zorunlu süre hariç, yakalama anından itibaren yirmidört saati geçemez. Yakalama yerine en yakın hâkim veya mahkemeye gönderilme için zorunlu süre oniki saatten fazla olamaz.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan suçlara bakmakla görevli olan ağır ceza mahkemelerinin görev alanına giriyorsa bu süre kırksekiz saattir.

Gözaltı Süresinin Uzatılması

Madde 89 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasında güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle Cumhuriyet savcısı gözaltı süresini her defasında bir gün geçmemek üzere, üç gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir. Gözaltı süresinin uzatılması emri, gözaltına almaya derhâl tebliğ edilir. Kimse, bu süreler geçtikten sonra

Madde 90 — (Başlığı ile birlikte değişik:RG-16/12/2005-26025)

Yakalama, gözaltına alma işlemine veya gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuriyet savcısının yazılı emrine karşı, yakalanan kişi, müdafî veya kanunî temsilcisi, eşi ya da birinci veya ikinci derecede kan hısımları hemen serbest bırakılmasını sağlamak için sulh ceza hâkimine başvurabilir. Yakalanan kişinin dilekçesi yetkili hâkime en seri şekilde ulaştırılır.

Hâkim veya mahkeme tarafından verilen yakalama emri üzerine soruşturma veya kovuşturma evresinde yakalanan kişi, en geç yirmidört saat içinde yetkili hâkim veya mahkeme önüne çıkarılmıyorsa, aynı süre içinde en yakın sulh ceza hâkimi önüne çıkarılır; serbest bırakılmadığı takdirde, yetkili hâkim veya mahkemeye en kısa zamanda gönderilmek üzere tutulur.

Yetkili Mercilere Sevk veya Serbest Bırakma

Madde 91 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Yakalanan kişi, gözaltına alınmasını gerektirecek bir nedenin tespit edilememesi veya yakalama sebebinin ortadan kalkması hâlinde Cumhuriyet savcısının emri ile kolluk kuvvetince derhâl salıverilir.

Yakalanan kişi, hakkında ıslah veya tedavi tedbiri alınması gereken kişilerden ise ilgili kuruma teslim edilir.

Gözaltı süreleri azamî süreler olup, gözaltına alınan kişilerin işlemlerinin en kısa sürede bitirilmesi esastır.

Gözaltına alınanlar, işlemleri bitirdikten sonra gözaltı süresinin dolması beklenmesizin kolluk kuvvetince ilgili Cumhuriyet başsavcılığına derhâl sevk edilir.

Yakalama, gözaltına alma işlemine veya gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuriyet savcısının emrine karşı, hâkime yapılan başvuru üzerine verilen serbest bırakma kararı derhâl uygulanır.

Emanete alınan şahsî eşya ve para eksiksiz olarak ilgisine teslim edilerek ve girişte tanzim edilen güvenlik araması tutanağına şerh düşülerek kendisine imzalatılır.

Sevk veya serbest bırakma işlemi ve sebebi, bu Yönetmeliğe ekli Sevk/Serbest Bırakma Tutanağına (EK-7) bağlanır, bunun bir sureti gözaltından çıkarılan kişiye verilir.

Gümrük Muhafaza İdarelerinin Yürüteceği Soruşturma İşlemlerinin Gizliliği

Madde 92 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Suçluluğu bir yargı hükmüyle kesinleşene kadar kişinin masumiyeti esastır ve Gümrük Muhafaza İdarelerine yürütülecek soruşturmalar 04/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla gizlidir. Bu nedenle, soruşturma safhasında gözaltındaki bir kişinin "suçlu" olarak kamuoyuna duyurulmasına, basın önüne çıkartılmasına, yer gösterme gibi soruşturmaya ilişkin işlemlerin basın önünde veya iştirakiyle yapılmasına, kişilerin basınla sorulu cevapları görüntülüklerine, görüntülerinin alınmasına, teşhir edilmelerine ve soruşturma evrakının yayımlanmasına sebebiyet verilmez.

Çocuklarla İlgili Özel Hüküm

Madde 93 — (Başlığı ile birlikte değişik:RG-16/12/2005-26025)

Çocuklar bakımından yakalama ve ifade alma yetkileri aşağıdaki şekilde sınırlandırılmıştır:

a) Fıli işlediği zaman oniki yaşını doldurmuş olanlar ile onbeş yaşını doldurmuş sağır ve dilsizler;

1) Suç nedeni ile yakalanamaz ve hiçbir suretle suç tespitinde kullanılamaz.

2) Kimlik ve suç tespiti amacı ile yakalama yapılabilir. Kimlik tespitinden hemen sonra serbest bırakılır. Tespit edilen kimlik ve suç, mahkeme başkanı veya hâkimi tarafından tedbir kararı alınmasına esas olmak üzere derhâl Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

b) Oniki yaşını doldurmuş, ancak onsekiz yaşını doldurmuş olanlar suç sebebi ile yakalanabilirler. Bu çocuklar, yakınları ile müdafîye haber verilerek derhâl Cumhuriyet başsavcılığına sevk edilirler; bunlarla ilgili soruşturma Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği Cumhuriyet savcısı tarafından bizzat yapılır ve aşağıdaki hükümlere göre yürütülür:

1) Çocuğun gözaltına alındığı ana-baba veya vasisine bildirilir.

2) Kendi talebi olmasa bile müdafiden yararlandırılır, ana-baba veya vasisi müdafî seçebilir.

3) Müdafî hazır bulundurulmak şartı ile şüpheli çocuğun ifadesi alınır.

4) Kendisinin yararına aykırı olduğu saptanmadığı veya kanunî bir engel bulunmadığı durumlarda ana-babası veya vasisi ifade almırcen hazır bulunabilir.

5) Yetişkinlerden ayrı yerlerde tutulur.

6) 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yazılı suçlar büyüklerle beraber işlendiği takdirde soruşturma evresinde çocuklarla ilgili evrak ayrılır, soruşturmaları ayrı ayrı yürütülür.

7) Çocukların kimlikleri ve eylemleri mutlaka gizli tutulur.

8) Suçun mağduru çocuksa, bunlara karşı işlenen suçüstü hâllerinde, kovuşturulması suçtan zarar gören kimsenin şikâyetine bağlı olan fiillerde şüphelinin yakalanması ve soruşturma yapılması için şikâyet şartı aranmaz.

9) Çocuklarla ilgili işlemler mümkün olduğu ölçüde sivil kıyafetli görevliler tarafından yerine getirilir.

Çocuklara kelepçe ve benzeri aletler takılamaz. Ancak, zorunlu hâllerde çocuğun kaçmasını, kendisinin veya başkalarının hayat veya beden bütünlükleri bakımından doğabilecek tehlikeleri önlemek için kolluk tarafından gerekli önlemler alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İfade Alma

İfadenin Esasları

Madde 94 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Şüphelinin ifadesinin alınmasında aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Şüphelinin kimliği saptanır. Şüpheli, kimliğine ilişkin soruları doğru olarak cevaplandırarak yükümlüdür.

b) Kendisine yüklenen suç anlatılır.

c) Müdafî seçme hakkının bulunduğu ve onun hukukî yardımından yararlanabileceği, müdafîin ifade sırasında hazır bulunabileceği kendisine bildirilir. Müdafî seçecek durumda olmadığı ve bir müdafî yardımından faydalanmak istediği takdirde, kendisine baro tarafından bir müdafî görevlendirilir.

d) Müdafî sadece hukukî yardımda bulunabilir, şüphelinin ifadesi almırcen şüpheliye sorulara soruya doğrudan cevap veremez, onun yerini aldığı izlenimi veren herhangi bir müdahalede bulunamaz. Hukukî yardım maddî olayı karartabilecek müdahalelerin yapılması anlamına gelmez. Müdafî şüpheliye bütün kanunî haklarını hatırlatabilir ve müdafîin her türlü müdahalesi tutanağa geçirilir.

j) İfade bir tutanağa bağlanır. Bu tutanakta şunlar yer alır:

- 1) İfade alma işleminin yapıldığı yer ve tarih,
- 2) İfade alma sırasında hazır bulunan kişilerin isim ve sıfatları ile ifade veren kişinin açık kimliği,
- 3) İfade alma sırasında, yukarıdaki işlemlerin yerine getirilip getirilmediği, bu işlemler yerine getirilmemiş ise nedenleri,
- 4) Tutanak içeriğinin ifade veren ile hazır olan müdafî tarafından okunduğu ve imzaları,
- 5) İmzadan çekimne hâlinde bunun nedenleri.

İfade esasları bu Yönetmeliğe ekli İfade Tutanağı (EK-8) formatına uygun olarak yerine getirilir.

İfade Almada Yasak Yöntemler

Madde 95 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

İfade veren şüphelinin beyanı, özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilaç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi bedensel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz.

Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez.

Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez.

Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet savcısı tarafından yapılabilir.

Hiç kimse, kendisini veya kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.

Diğer Hususlar

Madde 96 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Bu Yönetmeliğin yakalama, gözaltına alma ve ifade almaya ilişkin bölümlerinde yer almayan hususlara ilişkin olarak 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliğindeki hükümler uyarınca işlem yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Soruşturma Dosyası

Suçların Birleştirilememesi

Madde 97 – Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun suç saydığı fiiller nedeniyle ayrıca, Türk Ceza Kanunu veya ceza öngören diğer kanunlarda yazılı cürümleri işleyenler hakkında içtima kaidesi tatbik olunmayacağından, İdare tarafından kaçakçılık suçuna ile diğer suçlar için ayrı ayrı hazırlık soruşturması dosyaları tanzim edilerek yetkili Cumhuriyet Savcılığına tevdi edilir.

Soruşturma Dosyasında Bulunması Gereken Belgeler

Madde 98 – Cumhuriyet Savcılığına gönderilen soruşturma dosyalarında aşağıdaki belgelere yer verilmelidir:

- a) Kaçak Olay Tespit ve (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Elkoyma Tutanağı.
- b) Varsa ihbar Tutanağı.
- c) Yakalanan (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) şüphelilere ilişkin yakalama tutanağı.
- d) Kaçak Eşya Sayım ve Tespit Tutanağı.
- e) (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Şüpheliye ait yazılı beyan.
- f) (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Şüphelilerin kimlik /belge fotokopisi.
- g) (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Şüphelilerin gözaltı süre uzatım izni.
- h) Üst arama tutanağı.
- i) İfade Tutanağı.
- j) (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Şüphelilere ait doktor raporları.
- k) Gerektiğinde ekspertiz raporları.
- l) Yakalanan eşya için kaçak eşya tespit varakası.
- m) Gerektiğinde Tartı Tutanağı.
- n) Gerektiğinde tahlil için numune alma ve gönderme tutanağı.
- o) Eşyanın ilgili kuruma teslim edildiğine ilişkin teslim-tesellüm tutanağı.
- ö) Yapılmış ise ev ve işyeri arama tutanağı.
- p) İzin gereken aramalara ilişkin arama izin belgesi.
- r) (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Şüphelinin birden fazla olması ve gerekmesi halinde yaptırılan teşhis ve yüzleştirme tutanağı.
- s) Şüpheli ve sanık hakları formu.
- t) Sevk ve serbest bırakma tutanağı.
- u) Zapt edilen araca ait trafik tescil belgesi örneği.
- ü) Soruşturmayla ilgili diğer belgeler.
- v) Tüm dosya evrakına ilişkin dizi pusulası.
- y) Suçun maddi sübut delilleri ile hukuki ve manevi unsurunu ortaya koyacak şekilde, yapılan soruşturmanın özetlenip değerlendirildiği; varılan sonuç ve kanaatin mütalaa edildiği müzekkere.
- z) İlgili Cumhuriyet Savcılığına muhatap olarak, adli takibatta bulunulması talebinin takdirlere sunulduğu üst yazı.

Soruşturma Dosyasının Cumhuriyet Savcılığına İntikal Ettirilmesi

Madde 99 – Gümrük Muhafaza İdarelerince soruşturması yapılan kaçakçılık olayı, adli takibatta bulunulmak üzere (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) şüpheliler ile birlikte ve yazıyla, yetkili Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilir.

(**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Şüpheliler, kimlik asılları ile birlikte yukarıda 98 inci maddede belirtilen soruşturma dosyasıyla beraber yetkili Cumhuriyet Savcılığına sevk edilir.

Soruşturma Dosyasının Merkeze ve İlgili Gümrük İdaresine Gönderilmesi

Madde 100 – Aslı Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilen hazırlık soruşturması dosyasına ilişkin Kaçakçılık Bilgi Formu Genel Müdürlüğe gönderilir, dosyanın bir nüshası da ilgili Gümrük İdaresine tevdi edilir.

Davaya Müdahale

Madde 101 – Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu

Kaçakçılık davaları ilgili İdarelerin müdahale etmesi emsali mahkemelere kaçak eşyanın (Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025) müsaderesine ve sanık hakkında para cezası hükmedilmesine mani olmayıp, bu cezalar asli ceza ile birlikte re'sen karar altına alınır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Gümrük Muhafaza İdaresine Diğer Kanunlarca Verilen Görevlere İlişkin Yapılacak İşlemler

Uyuşturucu Maddeler

Madde 102 – Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkındaki Kanun hükümlerine tabi olan uyuşturucu maddeler ile bu maddelerin yapımında ve naklinde kullanılan diğer eşya ve araçların zaptına dair tutanak dört nüsha halinde düzenlenir. Uyuşturucu maddelerin tartı işlemi hassas terazide yapılır; maddenin brüt ağırlığı ve paket halinde ise adedi düzenlenecek tutanakta belirtilir. Söz konusu maddeler bozulmayacak, değiştirilmeyecek şekilde bağlanıp muamlanır ve mum üzerine resmi mühür basılır. Ayrıca bu şekilde hazırlanan kolinin üzerine (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) şüphelinin kimliğine ilişkin bilgiler, (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) elkonulan maddelerin cins, miktar ve soruşturma evrakı sayısının kaydedildiği bir etiket takılır. Tutulan (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) elkovma tutanağının iki sureti evraka eklenir. Bir sureti kapatılacak ambalaja konulur; diğer nüsha ise ilgili dosya içerisinde İdarede muhafaza edilir.

Kesin olmamakla birlikte, uyuşturucu madde olabileceği yönünde kuşku duyulan maddeden alınacak bir numune, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca kurulacak Gümrük Muhafaza Kriminal Laboratuvarları ile Emniyet ve Jandarma Kriminal Laboratuvarlarına cins ve nevi tahli ve tespit edilmek üzere gönderilir. Analiz için gönderilen numune içten dikişli bez torbalara konulur, resmi mühürle mühürlenerek bağlanır ve bağ üzerine söz konusu maddeye ilişkin bilgilerin yazıldığı bir etiket takılır. Numuneler, memur refakatinde gönderilir ve durum bir tutanakla tevsik edilir. Analiz sonrasında düzenlenecek ekspertiz raporlarıyla ortaya konulan uyuşturucu maddeler, diğer suç aletleri ve (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) şüpheliler ile birlikte ilgili Cumhuriyet Savcılığına teslim edilir.

Silah ve Mühimmat

Madde 103 – Ateşli Silahlar ve Bıçaklarla Diğer Aletler Hakkındaki Kanun hükümlerine aykırı olarak yurda sokulan ya da sokulmaya teşebbüs edilen kaçak silah ve patlayıcı maddelerin balistik incelemesi ve laboratuvar analizleri Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca kurulacak Gümrük Muhafaza Kriminal Laboratuvarları ile Emniyet ve Jandarma Laboratuvarlarında yaptırılır ve söz konusu silah ve patlayıcı maddeler tahkikat evrakları ve (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) şüpheliler ile birlikte Cumhuriyet Savcılığına sevk edilir.

Su Ürünleri Kanununa Muhalefet

Madde 104 – İlimi maksatlarla yapılacak incelemeler kapsamında kullanımı hariç olmak üzere; bomba, torpil, dinamit, kapsül ve benzeri patlayıcı maddeler, öldürücü ve uyuşturucu maddeler, sönmemiş kireç ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığının müsaadesi alınmaksızın elektrik cereyanı, elektroşok ve hava tazyikli ile su ürünleri avlanması, sulara zararlı madde dökülmesi veya dökülecek şekilde tesisat yapılması, Türk vatandaşı olmayan kişilerin Türk karasularında su ürünleri istihsal etmeleri, iç sular, Marmara Denizi, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında her çeşit trol ile su ürünleri istihsalı Su Ürünleri Kanununun 19-24 üncü maddelerine göre yasaktır.

Karasularımızda her türlü su ürünlerinin avlanması, kum ve çakıl sağlanması, batık gemilerin çıkarılması ve kazaya uğrayan gemilerin kurtarılması, dalgıçlık ve arayıcılık, kılavuzluk ve deniz bakkallığı gibi görevler Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye ve Limanlarla Karasuları Dahilinde İcrayı Sanat ve Ticaret Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine göre Türk uyruklulara tahsis edilmiştir.

Su Ürünleri Kanununa aykırı fiiller bir tutanakla tespit edilir, bu kapsamda kullanılan istihsal vasıtaları (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) elkonularak Cumhuriyet Savcılığına teslim edilir. (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) Elkonulan su ürünlerinden insan gıdası olarak kullanılanları, mahkeme neticesine kadar muhafaza edilmesi mümkün olmaması halinde en yakın veteriner hekim veya hükümet, belediye ya da sağlık merkezi tabiplerinden birine veya devlet hastanesine muayene ettirilir. Tüketiminde sakınca bulunmayanlar derhal mahallin en büyük Maliye memuru marifetiyle ve Maliye teşkilatı bulunmayan yerlerde belediye ya da ihtiyar heyeti tarafından en yakın satış yerinde açık artırma usulüyle satılır. Satışa ait bir tutanak tanzim olunarak, satış bedeli son soruşturma neticesine kadar adli mercilerin emrinde olmak üzere Maliye veznesine emaneten yatırılır.

Nükleer ve Radyoaktif Maddeler

Madde 105 – Radyoaktif madde olduğundan şüphelenilen eşyanın kontrolü esnasında görev yapan personelin üzerinde insan sağlığını koruyucu giysi ve cihazlar bulundurulmalıdır. Yapılan kontroller sonrasında cihazların reaksiyon durumlarına göre radyoaktif madde olduğu anlaşılan eşya güvenlik ve gözetim altına alınarak durum bir tutanakla tespit edilir ve Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile irtibata geçilir. Nükleer ve radyoaktif maddeler radyasyon içerdiğinden, yakalanan eşyanın söz konusu türden bir madde olduğundan şüphe edilmesi halinde, vereceği zararlar nedeniyle yukarıda belirtilen kurumdan gelen uzman kişiler olmadan özel kaplarından çıkartılıp kontrol edilmez. Bu maddelerin analiz ve tespit raporu yukarıda belirtilen kurumdan talep edilir. Gelen raporun sonucuna göre, adli ve idari inceleme yapılarak olay sonuçlandırılır.

Tarihi Eser, Kültür ve Tabiat Varlıkları

Madde 106 – Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa göre yurtdışında geçici olarak sergilenmek üzere Bakanlar Kurulu Kararıyla izin verilenler dışında kalan kültür ve tabiat varlıklarının yurtdışına çıkarılmayacağı hükmüne aykırı olarak yurtdışı edilmek istenilirken yakalanıp el konulan söz konusu varlıklar (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) elkonularak olaya ilişkin (**Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025**) şüpheliler Cumhuriyet Savcılığına sevk edilir. Yakalanan tarihi eser ve tabiat varlıklarının ekspertiz raporları, mahallin müze veya üniversitelerinin arkeoloji bölümleriyle irtibata geçilerek temin edilir. Tarihi eser, kültür ve tabiat varlığı olduğu anlaşılan maddeler Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müzelerle tutanakla teslim edilir.

Büyük çoğunluğu Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda bulunan cami, türbe gibi yerlere ait "teberrukat eşya" sayılan halı, kilim, şamdan, levha gibi kültür varlıkları için Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya bağlı taşra birimine bilgi verilerek anılan kurum elemanlarının müze uzmanlarıyla birlikte müşterek olarak yapılacak inceleme sonucunda, eserlerin tarihi ve kültür varlığı olup olmadığına dair rapor temin edilerek sonucuna göre işlem yapılır.

Türk Parasının Kıymetinin Korunmasına İlişkin İşlemler

Madde 107 – Türk Parasının Kıymetini Koruma Mevzuatına göre belirlenen, yolcuların beraberinde yurda getirebileceği ya da yurtdışı edebileceği ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğindeki kıymetli maden ve taşlardan yapılmış eşyadan daha fazlasının yurtdışı edilebilmesi girişte beyan edilmiş olmasına ya da Türkiye'de satın alındığının

yurda girişlerinde beyan edilmiş olduğunun ya da Türkiye'de yerleşik kişiler banka ve özel finans kuruluşlarından satın alındığının tevsik edilememesi halinde, gerekli takibatta bulunulmak üzere, konu ilgili kanuni mercilere intikal ettirilir.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının Korunması

Madde 108 – Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatına göre, marka, coğrafi işaret, endüstriyel tasarım hakları ile 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamına giren haklarla ilgili olarak, hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyette olup sahte markalı ya da telif hakkına tabi taktik mal tarifine uyduğuna ilişkin açık deliller bulunan eşyaya rastlanması halinde gerekli tedbirler alınarak, konu derhal ilgili Gümrük İdaresine intikal ettirilir.

Sahte Paralar

Madde 109 – Sahte olduğu şüphesiyle el konulan paralara ilişkin ekspertiz raporu Merkez Bankasından sağlanır. Paraların sahte olduklarının tespiti halinde, olay Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirilir.

Nesli Tükenmekte Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Kaçakçılığı

Madde 110 – 20/6/1996 tarihli ve 22672 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Nesli Tükenmekte Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme kapsamında kaçakçılığa konu olan bitki ve hayvanların giriş ve çıkışına izin verilmez. Bunlar (Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025) elkonularak ilgisine göre Tarım Bakanlığına ya da Çevre ve Orman Bakanlığına teslim edilir. Olayın (Değişik ibare:RG-16/12/2005-26025) şüphelileri de Cumhuriyet Savcılığına sevk edilerek konu hakkında Gümrük İdaresine bilgi verilir.

Göçmen Kaçakçılığı

Madde 111 – (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

Göçmen kaçakçılığı suçunun failleri veya böyle bir suçta iştirak etmeksizin, daha önce ülkeye sokulmuş veya girmiş kaçak göçmenleri, maddi menfaat elde etmek amacıyla, yasal olmayan yollarla ülkeden çıkararak, yasal koşullara uymaksızın ülkede kalmalarını olanaklı kılanlar, bu maksatla sahte kimlik veya seyahat belgelerini hazırlayanlar veya temin edenler ya da bu suçlara teşebbüs edenler, kaçak olarak yakalanan göçmenler ile uygulanan tedbirler derhal Cumhuriyet savcısına bildirilir ve alınacak talimata göre işlem yapılır.

Diğer Görevler

Madde 112 – Gümrük Muhafaza İdareleri bu Yönetmeliğin 102-111 inci maddelerinde zikredilen görevlerinin yanı sıra diğer kanun, KHK, tüzük ve yönetmeliklerle kendilerine verilen görevleri usulü dairesinde ifa ederler.

ALTINCI KISIM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER BİRİNCİ BÖLÜM İşbirliği ve Kontrollü Teslimat

İşbirliği

Madde 113 – Uyuşturucu ve silah, mühümlenmiş kaçakçılığı gibi Devletin genel güvenliğini ilgilendiren olayların ve terör bağlantılı organize suçların takip ve tahkiki, olayın geçtiği yere göre Emniyet veya Jandarma Teşkilatı ile müşterek olarak yürütülür; diğer durumlarda ise ihtiyaç duyulduğunda kaçakçılığın önlenmesi, izlenmesi ve soruşturmasıyla görevli kuruluşlarla işbirliği yoluna gidilir.

Kontrollü Teslimat

Madde 114 – Kaçakçılık suçlarının haber alındığı anda ortaya çıkarılması yerine, haber alınan suçun son bulacağı yere kadar izlenmesi ve tespit edilecek her türlü delilin toplanarak yurtiçindeki veya yurtdışındaki suç organizasyonlarının çökertilmesi amacıyla uygulanacak olan Kontrollü Teslimata konu mal veya fonların gideceği son yere kadar herhangi bir boşluğa meydan vermeyecek şekilde denetiminin sağlanarak Kontrollü Teslimatın uygulanması için Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığında Kontrollü Teslimat kararı alınması amacı ile Jandarma Genel Komutanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı veya Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı vasıtası ile yazılı olarak talepte bulunulur.

Yetkili makama Kontrollü Teslimat Kararı alınıp ilgili İdareye intikal ettirildikten sonra İdare, diğer mücadeleci birimlerle de irtibat ve eşgüdüm halinde Kontrollü Teslimat Kararının tüm unsurlarını gizlilik içindeki çalışmalarla yerine getirmekle yükümlüdür.

İKİNCİ BÖLÜM

Çalışma, Kıyafet, Silah Atış Usul ve Esasları, Eğitim

Çalışma Usul ve Esasları

Madde 115 – Gümrük Muhafaza hizmetleri 24 saat esasına göre yürütülür. Gümrük Muhafaza Amirleri mesai saatleri dışında ve resmi tatil günlerinde de hizmetin devamını sağlayacak ve kaçakçılığın önlenmesi, izlenmesi ve soruşturulması görevini aksatmayacak şekilde gerekli tedbirleri almak ve bu amaçla nöbetçi personel görevlendirmek, bu anlamda nöbet hizmetlerini personel arasında eşitsizlik yaratmayacak şekilde düzenlemek zorundadırlar.

Kıyafet

Madde 116 – Gümrük Muhafaza Kuruluşuna mensup, Bölge ve Kısım Amirleri ile Muhafaza Memurları, Müsteşarlıkça tespit edilen Resmî Kıyafetlerini görev sırasında giymeye mecburdurlar.

Kılık-kıyafetlerin şekli, giyim zamanları ve diğer hususlar bu konuda Müsteşarlıkça çıkartılacak yönetmelik hükümlerine göre tayin olunur.

Silah Dağıtılması, Geri Alınması, Atış Usul ve Esasları

Madde 117 – Gümrük Muhafaza personeline silahların dağıtımı ve silahların personelden geri alınması, silah atış usul ve esasları ile ilgili diğer işlemler Genel Müdürlükçe çıkartılacak talimat hükümleri çerçevesinde belirlenir.

Tutulacak Defter ve Kayıtlar

Madde 118 – Gümrük Muhafaza Taşra Teşkilatı tarafından tutulması gerekli defter ve kayıtlar, Genel Müdürlük tarafından çıkarılacak yönergelerle belirlenir.

Her birimin amiri ve o birimde görevli tüm personel, tutulması, kaydı ve saklanması gereken tüm defterlerin tam ve eksiksiz olarak bulundurulmasını, bu defter ve kayıtların zamanında ve eksiksiz olarak işlenmesini, emir, rapor, dilekçe ve tutanak dosyalarının ve eklerinin düzenli olmasını, bunların inceleme, kontrol ve denetlemeye her zaman hazır durumda tutulmalarını sağlamakla görevli ve yükümlüdür.

Kayıtların bilgisayar ortamında tutulması halinde bilgisayar kayıtları defter kayıtları yerine geçer. Bu kayıtlar İdarenin iş yoğunluğuna göre disket veya CD'lere alınarak bir kopyası Müdürlükte, bir kopyası da Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünde arşivlenir.

Kaldırılan Hükümler

Madde 120 – 22/12/1978 tarihli ve 16497 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Muhafaza Görev Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 121 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 122 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

EK-1

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI
Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü
.....Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü
.....Gümrük Muhafaza Müdürlüğü

Şifre No (Order Number): .....
Republic of Turkey
Prime Ministry
Undersecretariat Of Customs
General Directorate of Customs Enforcement
..... Regional HQ of Customs Enforcement
..... Customs Enforcement Directorate

SORU KAĞIDI / QUESTIONNAIRE

GEMİNİN ADI (The name of vessel)	BEYAN TARİHİ VE SAATİ (The date and time of declaration)
GEMİNİN BAYRAĞI (The flag of vessel)	MÜRETTEBAT SAYISI (The number of Crew)
GEMİNİN KAYITLI OLDUĞU LİMAN (Vessel's registration Port)	YOLCU SAYISI (The number of passenger)
KAPTANIN ADI (The name of Captain)	MÜHÜR ADEDİ (The number of seal)
NET TONU/GROS TONU (Net Ton/Gross Ton)	DEMİR ATMA YERİ (Anchorage)
SEFER SAYISI (The voyage number)	ACENTASI (Agent of Vessel)

1- İlk defa hangi limandan kalktınız ve hangi limanlara uğradınız? The name of the first port you depart from, and the names of the ports you visited?	
2-Bu limana yük ve yolcu çıkaracak mısınız? Will you take out passengers and cargo to this port?	
3-Bu limandan yük ve yolcu alacak mısınız? Will you take passengers and cargo from this port?	
4-Başka limanlara çıkaracağınız yük ve yolcuları bildiriniz? Please declare the passengers and cargo which will be taken out at the other ports?	
5-Bu limana çıkaracağınız veya bu liman vasıtası ile başka limanlara aktarma ve transit edeceğiniz eşyadan özet beyana kaydedilmeyen eşya var mı? Varsa cins ve miktarı, marka ve numaralarını bildiriniz? Is there any merchandise that was not declared in the bill of lading and of which will be unloaded in this port or will be transhipped and transitted to other ports via this port? If any, please declare its quantity, type, brand and number?	
6-Yükleriniz arasında barut, dinamit, harp mühimmatı ve yasak olan harp silahları ile uyuşturucu ve psikoaktif maddeler var mı? Is there any gun-powder, dynamite, ammunition, forbidden war weapons and narcotic drugs and psychotropic substances in your cargo?	
7- Her türlü katı veya sıvı atığın gemide olup olmadığı. Whether there is every type of solid or liquid waste in the vessel. Bu tür bir atığı en son nerede boşalttınız? Where did you unload this type of waste?	
8-Ayrıca beyan etmek istediğiniz bir husus var mı? Is there anything else to declare?	
9-Dahil sefere çıkacak millî gemilerdeki vergilendirilmesi gereken akaryakıt ve kumanya burada beyan edilecektir. Also, Turkish Flagged Vessels which will move to national voyage from international voyage should declare their ship chandler and fuel here.	Transit Yakıt/Fuel FOIL DIOIL LUOIL KUMANYA/SHIP CHANDLER

Yukarıdaki bilgilerin doğruluğunu beyan ve taahhüt ederim.
I accept that the information mentioned-above is true ...../././.....

Soru Kağıdını Teslim alan Gümrük Muhafaza Görevlisi
Customs Enforcement Officer who will take over the questionnaire

Acenta yetkilisi ..... Gemi şubrası veya yerine bakanın Adı Soyadı
The Name of agent ..... Name of the Captain or his substitute

ÇIKIŞTA İDARECE DOLDURULACAK / WILL BE FILLED BY ADMINISTRATION AT THE TIME OF DEPARTURE	
Gümrük İlişiksiz Belgesi The document given by customs administration for departing the vessel	.../././... gün ..... sayılı
Liman İlişiksiz Belgesi The document given by the port office for departing the vessel	.../././... gün ..... sayılı

EK-2/A(Değişik:RG-16/12/2005-26025)

(FUEL AND CHANDLER TRANSACTIONS FORM)

I-TABLO : GEMİYE İLİŞKİN BİLGİLER(INFORMATION ABOUT VESSEL)

1. Geminin Adı(Name of the Vessel)		4. Bayrağı(Flag)	
2. Acentanın Adı ve Adresi(Name and address of the Agency)		5.Gideceği Yer (Destination)	
3. Sefer No(Sail No)		6.Kumpanyası (Company)	

II- TABLO : YAKIT VE KUMANYA İŞLEMLERİNE AİT BİLGİLER(Information about Fuel&Chandler)

1. Geliş kontrolde tespit edilen yakıt ve yağlar(The fuel and oil identified at arrival)		
Cinsi (Type)	Milli (M)(National) Yabancı (Y)(Foreign)	Miktarı(Amount)
2. Yakıt ve kumanya tespiti; gemideki defterlere ve beyana(Whether the identification of fuel and chandler are acceptable by the records and declaration kept at the vessel)	Uygun dur (acceptable)	Uygun değildir (not acceptable)
3. Uygun değil ise düzenlenen tutanağın tarih ve saati (If not, the date and time of the report issued)		
4. Yakıt/Kumanya için daha önceki limanlarda tatbik edilmiş mühür var ise; tatbik eden idare, adedi, yerleri ve mühür numarası(In case any seal was affixed on the fuel/chandler in previous ports; the Office affixing the seal quantity and number of these seals and the points of which these seals are affixed)		
5. Yakıt/Kumanya işlemleri nedeniyle, bu limanda fek edilen (sökülen) mühür var ise; adedi, numarası,yerleri ve nedeni(In case any seal was broken off at the port where fuel/chandler transactions are conducted;quantity of these seals reasons for the brake off and the points at which these seals are broken off)		
6. Geminin limana gelişinde yakıt/kumanya işlemleri nedeniyle tatbik edilen mühür var ise; adedi, numarası, yerleri ve nedeni (In case any seal was affixed at arrival quantity and number of these seals, reason for the affixation and the points on which these seals are affixed)		
7. Diğer Hususlar(Other Issues)		

Gümrük Muhafaza Kontrol Amir ve Memurları
(Customs Enforcement Control Chief and Officers)

Acenta Memuru
(Agent)

Kaptan veya Vekili
(Captain or his Deputy)

EK-2/B (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

T.C.

GİDİŞ (DEPARTURE)**YAKIT VE KUMANYA İŞLEMLERİ FORMU****(FUEL AND CHANDLER TRANSACTIONS FORM)****I-TABLO(TABLE) : GEMİYE İLİŞKİN BİLGİLER(INFORMATION ABOUT VESSEL)**

1. Geminin Adı(Name of the Vessel)		4. Bayrağı(Flag)	
2. Acentanın Adı ve Adresi (Name and address of the Agency)		5. Gideceği Yer (Destination)	
3. Sefer No(Sail No)		6.Kumpanyası (Company)	

II- YAKIT VE KUMANYAYA İLİŞKİN BİLGİLER (Information About Fuel and Chandler)

1. Bu limana gelişinde (geliş kontrolde) tespit edilmiş yakıt ve yağlar(Fuel and oil identified at the arrival)			2. Gidiş kontrolde tespit edilen yakıt ve yağlar (Fuel and oil identified at departure)		
Cinsi (Type)	Milli (M)(National) Yabancı (Y)(Foreign)	Miktarı(Amount)	Cinsi (Type)	Milli (M)(National) Yabancı (Y)(Foreign)	Miktarı (Amount)
3. Bu limanda, yakıt/yağ alıp almadığı, almış ise görülen cinsi, numara ve tarihi(whether fuel/oil was loaded at this port, if so, its type, number and date)					
4. Bu limanda, kumanya alıp almadığı, almış ise görülen belgenin cinsi ile numara ve tarihi (whether chandler was added at this port, if so, the checked document's type, number and date)					
5. Bu limana gelişinde düzenlenen Yakıt ve Kumanya İşlemleri Formunda kayıtlı mühürlerin sağlam olup olmadığı; sağlam değilse nedeni(whether the stamps referred at the Fuel and Chandler Transaction Form are intact. If not, the reason to that)					
6. Gidiş nedeniyle, yakıt/kumanya tatbik edilen veya fek edilen mühür olup olmadığı; varsa adedi, numarası ve yerleri (Whether any seal affixed or broken off on fuel/chandler exists; if so the quantity, number and the points on which these seals are broken off at departure)					
7. Gidiş yakıt/kumanya tespitinin gemideki defterlere, ilgili belgelere uygun olup olmadığı, değil ise düzenlenen tutanağın tarihi(Whether the identification of fuel/chandler at departure is acceptable by the records of the vessel and the related documents.If so, date of the report issued)					
8. Diğer Hususlar(Other Issues)					

Gümrük Muhafaza Kontrol Amir ve Memurları
(Customs Enforcement Control Chief and Officers)

Acenta Memuru Kaptan veya Vekili
(Agent) (Captain or his Deputy)"

ARAMA FORMU (CONTROL FORM)

A- GEMİYE İLİŞKİN BİLGİLER (INFORMATION ABOUT THE VESSEL)

1- GEMİ ADI (NAME OF THE VESSEL) :	4- GELİŞ GÜZERGAHI (ARRIVAL ROUTE) :
2- ACENTASI (AGENCY) :	5- KUMPANYASI (COMPANY) :
3- BAYRAĞI (FLAG) :	6- ARAMAYA BAŞLANILAN TARİH VE SAAT (THE DATE AND TIME OF THE CONTROL) :

B- ARAMAYA İLİŞKİN BİLGİLER (INFORMATION ABOUT THE CONTROL)

1- ARAMA SEBEBİ (REASON FOR THE CONTROL)	
☐ SORGU KAĞIDINDAKİ BEYAN ÇELİŞKİSİ (CONTRADICTION ON THE DECLARATION PAPER)	
☐ ŞÜPHE (SUSPICION)	
☐ İHBAR (DENUNCIATION)	
2- ARAMADA TALEP OLUNAN DEFTER BELGE VE PLANLARIN İBRAZ EDİLİP EDİLMEDİĞİ (WHETHER THE ACCOUNTS, DOCUMENTS AND PLANS REQUESTED FOR THE CONTROL HAVE BEEN SUBMITTED):	
3- İBRAZ EDİLMEYEN DEFTER, BELGE VE PLANLAR SÖZ KONUSU İSE SEBEBİ (REASON FOR FAILURE (IF ANY) OF SUBMISSION OF RECORDS, DOCUMENTS AND PLANS):	
4- GERÇEKLEŞTİRİLEN ARAMADA KONUSU SUÇ TEŞKİL EDEN HÜSUS (THE OFFENCE (IF ANY) DETECTED AT THE CONTROL)	☐ TESPİT EDİLMİŞTİR. (DETECTED)
	☐ TESPİT EDİLEMEMİŞTİR. (NOT DETECTED)
5- KONUSU SUŞ TEŞKİL EDEN HUSUSUN MEVCUDİYETİ HALİNDE TANZİM OLUNAN TUTANAĞIN TARİHİ (THE DATE OF THE REPORT IN CASE OF AN OFFENCE) :	
6- ARAMA SONUCUNDA ZARAR VE ZİYAN OLUP OLMADIĞI (ANY DAMAGE OR LOSS DETECTED AS A RESULT OF THE CONTROL):	
7- ARAMANIN BİTİRİLDİĞİ TARİH VE SAAT (DATE AND TIME ON WHICH THE CONTROL IS COMPLETED):	
8- DİĞER HUSUSLAR (OTHER ISSUES):	

GÜMRÜK MUHAFAZA PERSONELİ

ACENTA MEMURU

GEMİ KAPTANI

(OFFICERS OF CUSTOMS ENFORCEMENT)

(AGENT)

(CAPTAIN OF THE VESSEL)

**GELİŞ / GİDİŞ – ARRIVAL/DEPARTURE
KONTROL VE ARAMA FORMU – CHECKING AND SEARCHING**

I.TABLO:Hava Taahhütüne İlişkin Bilgiler

Kayıt No:.....

I.TABLO: Aircraft Information Data

Order No:.....

Uçak Şirketi : Plane Company	Geliş Yeri-Tarih ve Saati : Embarkation-Date and Time
Milliyeti : Nationality	Gidiş Yeri-Tarih ve Saati : Departure Embarkation-Date and Time
Kuyruk Adı : Tail Name	Kaptanın Adı : Name of Captain
Uçuş Numarası : Flight Number	Personel Sayısı : Total Crew Number

II.TABLO: Yük ve Yolcu Beyanı

II.TABLO: Declaration of passengers and freight

	Bu Limana Çıkarılacak Yük ve Yolcu Cargo and Passengers for this airport	Bu Limandan Aldığı Yük ve Yolcu Embarkation of passengers and freight from this airport	Başka Limanlara Çıkarılacak Yük ve Yolcu Cargo and Passengers for other airports
İkram Offer			
Yolcu Passengers			
Kargo Cargo			
Manifestoya veya Özet Beyana Kaydedilmeyen Eşya / Unregistered object to bill of lading or summary declaration			

III.TABLO:Kontrolde Tespit Edilen Yakıt ve Yağ

III.TABLO: Determined quantity of fuel and oil

Bu Limana Gelişte Tespit Edilen Yakıt ve Yağ Determined quantity of fuel and oil at the arrival of to this port			Bu Limandan Gidişte Tespit Edilen Yakıt ve Yağ Determined quantity of fuel and oil at the departure from this port		
Cins Type	Milli (M) National Yabancı (Y) Foreign	Miktarı Quantity	Cins Type	Milli (M) National Yabancı (Y) Foreign	Miktarı Quantity

IV.TABLO:Mühür ve Diğer Hususlar

IV.TABLO: The seal and other remarks

Tatbik edilen Mühür var ise adedi, yerleri ve mühür numarası / If any used seal, their number place and seal number	
Diğer Hususlar Other remarks	

Yukarıda belirttiğim hususlar ile uçakta ve personelin üzerinde yasak eşya ve madde bulunmadığını taahhüt ederim.
I hereby undertake there is not any smuggled goods or substances in the aircraft or on its staff

.../.../... Saat/Time:.....

Uçak Kaptanı veya Yerine Bakan
Captain or substitute

Acenta/Şirket Yetkilisi
The name of agent

Gümrük Muhafaza
Kontrol Kesim A.
The Chief of Custom
Enforcement Control
Division

Gümrük Muhafaza
Kontrol Memuru
The Custom Enforcement
Control Officer

GÖM.MUH.NÜSHASI

EK-5/A (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

T.C.

**BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜŞTƏŞARLIĞI GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ŞÜPHELİ VE SANIK HAKLARI FORMU**

Şahsın Kimlik Bilgileri

Soyadı : ..... Doğum Tarihi : ...../...../.....

Adı : ..... Doğum Yeri : .....

Ana Adı : ..... Cinsiyeti : .....

Baba Adı : ..... Nüf.Kay.Old.Yer (il/ilçe/Köy) : ...../...../.....

T.C. Kimlik

Numarası : .....

Şahsın Yakalandığı

Tarih/Saat : .....

Yer (Cadde,Sokak vs.) : .....

Yakalamanın Hangi Koşullarda Yapıldığı : .....

Yakalamaya Neden Olan Süç : .....

Yakalamayı Yapan Görevli/Kişiler : .....

kapsamındadır.

Yürürlükteki mevzuata göre, aşağıda belirtilen haklarınız bulunmaktadır:

- I- Kimliğinizle ilgili sorulara doğru cevap vermek zorundasınız. Kimliğinizle ilgili bilgileri vermemeniz veya yanlış bilgi vermeniz suç teşkil edecektir.
- II- İsnat edilen suç hakkında açıklamada bulunmama, yani susma hakkına sahipsiniz.
- III- Yakalandığınızı ve/veya gözaltına alındığınızı yakınlarınıza haber verme hakkınız vardır. Haber vermek istediğiniz yakınınıza veya belirlediğiniz bir kişiye veya yazılı olarak karşı çıkmadığınız takdirde Büyükelçiliğinize/Konsolosluluğunuza durum derhâl bildirecektir.
- IV- Aleyhinize varolan şüpheleri ortadan kaldırmak için lehinize olan hususları öne sürebilirsiniz.
- V- Müdafî tayin hakkınız vardır. Müdafî tayin edilecek durumunuz yoksa, baro tarafından tayin edilecek bir müdafînin hukukî yardımından yararlanabilirsiniz. Müdafî ile görüşme ve konuşma hakkınız vardır. Müdafînin, ifade alma esnasında hazır bulunabilir.
- VI- Yakalama, gözaltına alma işlemine veya gözaltı süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhuriyet savcısının yazılı emrine karşı, hemen serbest bırakılmanızı sağlamak için sulh ceza hâkimine başvurabilirsiniz.

İsnat olunan suçla ilgili olarak tarafıma okunan ve form olarak bir nüshası verilen haklarımın neler olduğunu anladım.

.....
Yakalanan veya Gözaltına Alınan Şahsın İmzası

Yukarıda adı ve açık kimliği yazılı şüpheli/sanığa isnat olunan suçla ilgili haklarını açıkladım ve kendisi tam anlamıyla anlayarak imzaladı / imzadan imtina etti, formun bir nüshası kendisine verildi.

Görevlinin

Sicili :
Birimi :
İmzası :

- 1- Bu form tüm suçlardan dolayı yakalanan ve/veya gözaltına alınan şüpheli/sanıklara verilecektir.
- 2- Bu form, gözaltına alınan her şahıs için üç nüsha doldurulacak, bir nüshası şahsın kendisine, bir nüshası Cumhuriyet başsavcılığına verilecek, diğer nüshası ise dosyasına konulacaktır.

ANNEX/B (Değişik:RG -16/12/2005 -26025)

**REPUBLIC OF TURKEY
PRIME MINISTRY
UNDERSECRETARIAT OF CUSTOMS
DIRECTORATE GENERAL OF CUSTOMS ENFORCEMENT**

THE FORM IDENTIFYING THE RIGHTS OF SUSPICIOUS AND ACCUSED PERSON

The Identification Information of The Person _____ : .....

Surname _____ : .....

Name _____ : .....

Mother Name _____ : .....

Father Name _____ : .....

Date of Birth _____ : .....

Place of Birth _____ : .....

Gender _____ : .....

The Place of Personal Registration _____ : .....

T.R. Identification Number _____ : .....

Capturing date/time _____ : .....

Conditions of the capturing _____ : .....

The offence causing to capture _____ : .....

The officer/person capturing _____ : .....

The police force determining the capture _____ : .....

The prosecutor related to capture _____ : .....

The prosecutor giving the command of custody _____ : .....

Custody;

The Date/Time _____ : .....

Place (Avenue, Street etc.) _____ : .....

You are arrested/taken into custody with the order of prosecutor/offence suspicion of .....related to the event of..... At the same time, the possibility of your involving in other offences are included in the investigation.

According to current legislation, you have the following rights:

Embassy/Consulate if you do not object by a written way.

- IV- You can introduce the subjects that are in favor of you in order to eliminate the suspicions against you.
- V- You have the right of appointing defence lawyer. If you cannot, you can benefit from the lawyer who is appointed by Body of the Lawyers in respect of juridical assistance. You can talk to and meet your defence lawyer. Your lawyer can be ready while you are making a deposition
- VI- You can object to prosecutor's written command in order to be released immediately via applying to judge who is authorized to release, in the matter of capturing, custody and the extension of custody duration, to be released by .

I understood the attributed offence related rights that are read to me and a copy of which is given as a form.

.....
The Signature of the The Person Under Custody or captured

I explained suspicious/accused person's rights about the attributed offence, whose explicit identification info and name/surname is written above. The said person understood strictly and as a result signed /avoided from signing. One copy of this form is given to him.

Assigned Person's

Employment Record :

Unit :

Signature :"

EK-6 (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

T.C.

BAŞBAKANLIK

GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

NEZARETHANEYE ALINANLARIN KAYDINA AİT DEFTER

A- KİMLİK BİLGİLERİ		D- ŞÜPHELİ İLE İLGİLİ İŞLEMLER	
(1) Adı ve Soyadı		(1)Haber Verilen Yak Belirlediği Kişinin, A Telefon Numarası	
(2) Anne ve Baba Adı		(2)Haber Verilen D Temsilciliğın Adı ve Tel	
(3) Cinsiyeti		(3)Haber Veren Person Soyadı, Sicil No.	
(4) Doğum Yeri ve Tarihi		(4)Haber Verme Tarih ve	
(5) Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer		(5)Şüphelinin, Hakkında Verildiğine Dair İmzası	
(6) Cilt No./Aile Sıra/Kayıt No.		(6)Tercüman Temin Edilmediği, Tercüman Soyadı	
(7) Yabancılar İçin Pasaport No.		(7)Müdafi İsteği H Beyanı	
(8) Adres ve Telefon No.	İkametgâh	(8)Müdafi Talep Et Baronun Adı veya K Belirlediği Müdafinin Adı	
	İş	(9)Gelen Müdafinin Ad Sicil No., Geliş Saati	
(9) T.C. Kimlik Numarası		(10)Süre Uzatımına Kar Makam, Kararının Tari ve Uzatılan Süre	
B- GÖZALTINA ALINMASINA ESAS BİLGİLER		E- ÇIKIŞ İŞLEMLERİ	
(1)İsnat Edilen Suç, Gözaltına Alınma Nedeni		(1)Çıkarıldığı Tarih ve S	
(2) Suç Yeri ve Tarihi		(2)Sevk Edildiği Makam	
(3)Kimin Emri ile Yakalandığı ve Nezarete Alındığı		(3)Sevk Evrakının Tarih	
(4)Haber Verilen Cumhuriyet Savcısının Adı ve Soyadı		(4)Teslim Alan Görevli Soyadı	
(5)Cumhuriyet Savcısına Haber Verildiği Tarih ve Saat		(5)Kişinin Kendisine Edilen Malzemeler	
(6)Bilgi Toplama İşlem Kısmı Kaydı		(6)Görevliye Teslim Malzemeler	
(1)Yakalamanın Yeri, Tarih ve Saati		(7) Geçici Ayrılışlar	
(2)Giriş Tarih ve Saati		(8) İlan, İşlemler ve Sonu	
	Verildiği Makam		

EK-7 (Değişik:RG-16/12/2005-26025)

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI GÜMRÜKLER MUHAFAZA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SEVK / SERBEST BIRAKMA TUTANAĞI

GÖZALTINA ALINMASINA KARAR VEREN

CUMHURİYET SAVCISININ a) Adı ve Soyadı :

GÖZALTINA ALINAN BİRİMİN a) İli :

b) İlçesi/Şubesi :

c) Karakolu/Bürosu :

ŞÜPHELİNİN / SANIĞIN
KİMLİK VE ADRESİ :

GÖZALTINA ALINDIĞI a) Tarih : ..... b) Saat : .....

GÖZALTINDAN ÇIKARILDIĞI a) Tarih : ..... b) Saat : .....

GÖZALTINDAN ÇIKARILMA ŞEKLİ a) Karakoldan/Şubeden serbest bırakılmıştır.
b) Cumhuriyet başsavcılığına sevk edilmiştir.
c) Diğer .....

GÖZALTINDA TUTULMA SÜRESİ 24 SAATİ (5271 sayılı CEZA MUHAKEMESİ KANUNUNUN 250'NCİ
MADDE KAPSAMINA GİREN SUÇLARDA 48 SAATİ) GEÇMİŞSE BU SÜRENİN UZATILDIĞINA
İLİŞKİN CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞININ YAZILI EMRİ VEYA HÂKİM KARARI

a) Cumhuriyet başsavcılığının .....gün,.....sayılı emriyle (.....) gün nezarethanede kalmıştır.

b) .....sulh ceza hâkimliğinin..... gün, ... sayılı kararıyla (.....) gün nezarethanede kalmıştır.

GÖZALTINA ALINMA SIRASINDAKİ RAPORU VEREN MAKAM, RAPORUN
TARİH VE NUMARASI :

NEZARETHANEDEN GEÇİCİ AYRILIŞLAR :

SAHSİ EŞYALARIN TESLİM EDİLİP EDİLMEDİĞİ :

DİĞER HUSUSLAR :

Bu tutanak şüphelinin/sanığın sevk edilmesi/serbest bırakılması sırasında gözaltı ve nezarethane sorumlusu tarafından tanzim edilerek altı birlikte imza edilmiş, bir nüshası şüpheliye/sanığa verilmiştir. ..../...../.....

Gözaltı/Nezarethane Sorumlusu
(İSİM/SİCİL – İMZA)

Şüpheli/Sanık
(İSİM – İMZA)

EK-8 (Ek:RG-16/12/2005-26025)

İFADE TUTANAĞI
(Şüpheli için)

İFADE VERENİN* :
T.C. kimlik numarası :
Adı ve soyadı :
Baba ve ana adı :
Doğum yeri ve tarihi :
Nüfusa kayıtlı olduğu yer :
İkametgâh yahut mesken adresi :
İşyeri adresi :
Varsa telefonu (Ev-iş-cep-irtibat) :
Faks numarası :
Elektronik posta adresi :
Mesleği, ekonomik durumu :
Medeni hâli, çocuk sayısı :
İfadenin alındığı yer :

SORULDU :

Ceza Muhakemesi Kanununun 147 nci maddesinde yazılı hususların yerine getirilmesinden sonra tutanak okunup, ifade veren ile hazır bulunanlar tarafından imza altına alınmıştır. .../.../20....

Cumhuriyet Savcısı	Zabıt Kâtibi	Müdafi	İfade Veren
veya	veya		
(Kolluk amir ve memuru)	(İfadeyi yazan kolluk görevlisi)		
<u>İsim ve imza</u>	<u>İsim ve imza</u>	<u>İsim ve imza</u>	<u>İsim ve imza</u>

* İfade veren, kimliği hakkındaki soruları doğru cevaplandırmakla yükümlüdür.

Not: İfade verenin tutanağı imzalamaması durumunda bunun sebepleri kendisinden sorulup varsa tutanağa geçirilir. İfadenin aynı zamanda hangi teknik araçlarla kaydedildiği hususu tutanağın altına not olarak yazılır.